

LIETUVOS
ROTARY

VASARA 2012 2/46

Netekome gero draugo

Jūs galite sutaupyti.
Mes galime padėti.

Aplankykite mus www.grafija.lt
arba atsiųskite užklausą grafija@grafija.lt

Komercinė spauda Plastikinės kortelės Saugi spauda

★ Rotary narių
įmonėms taikomos
ypatingos nuolaidos

Visas vyno pasaulis po 1 stogu

Rūšys

Didžiausia Lietuvoje kolekcinio vyno saugykla

I a.

Vynas, kiti gėrimai, gurmaniški produktai,
vyno aksesuarai, knygos ir aperityvo baras

II a.

Vyno tiekimas restoranams

III a.

Someljė kursai mėgėjams ir profesionalams;
vyno renginiai įmonių kolektyvams

Stumbrų g. 15,
Vilnius

Turinys

ŽINIOS 6–9 psl.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS ROTARY KLUBŲ

APYGARDA 24–25 psl.

ĮKURTA DARBO GRUPĖ DERYBOMS
DĖL NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS
APYGARDOS

NAUJI METAI 10–11 psl.

NAUJASIS RI PREZIDENTAS IR
APYGARDOS NR. 1460 VALDYTOJA
PRISTATO ATEINANČIŲ METŲ VEIKLOS
GAIRES

RENGINYS 26 psl.

SARTŲ UNDINĖ

TEMA 12–18 psl.

PRISIMENAME LIETUVOS ROTARY
DRAUGĄ CARSTENĄ LETHĄ

NAUJAS KLUBAS 28–29 psl.

KLAIPĖDOJE ĮKURTAS DAR VIENAS
ROTARY KLUBAS

PROJEKTAS 19 psl.

BENDRADARBIAVIMO PAVYZDYS
MARIJAMPOLĖJE

BENDRADARBIAVIMAS 30–32 psl.

ROTARY IR KATALIKŲ BAŽNYČIOS
SANTYKIAI

GRUPINIAI MAINAI 20–21 psl.

BAIGIAMA POPULIARI ROTARY
PROGRAMA

KELIONĖ 33 psl.

ŠIAULIŲ ROTARIEČIAI VIEŠĖJO
PRANCŪZIJOJE

ROTARY PRIEŠ KYŠIUS 22–23 psl.

ORIGINALI SOSTINĖS ROTARIEČIŲ
INICIATYVA

SUMMARY 34 psl.

ŽURNALO TURINYS ANGLŲ KALBA

Leidėjas Lietuvos Rotary komitetas
„Lietuvos Rotary“ žurnalas
leidžiamas nuo 1998 m.
keturis kartus per metus

Redaktorė – Jurgita Dailidonytė
Korespondentė – Lina Balsytė

Redakcijos adresas:
A. Vivulskio g. 7-221,
03221 Vilnius
Tel./faksas 265 28 63
El. paštas: zurnalas@rotary.lt

Už reklamos turinį redakcija neatsako

Spaudai parengė ir spausdino

Tiražas 1 500 egz.
ISSN 1648-7885

DERYBOS DĖL SAVARANKIŠKOS LIETUVOS ROTARY APYGARDOS

Kovo mėnesį įsteigta darbo grupė dėl apygardos Nr. 1460 perskyrimo į atskiras Danijos ir Lietuvos apygardas. Apygardos siekius komentuoja šios darbo grupės narė Nijolė Požarskienė.

Daugiau skaitykite 24–25 psl.

NETEKOME GERO DRAUGO

Kovo 25 d. sustojo Carsteno Letho širdis. Širdis žmogaus, kuris tiek metų rūpinosi, dirbo ir nuoširdžiai mylėjo mūsų šalį.

Carstenas neatsitiktinai Lietuvos Rotary vadino savo sūnumi. Nors jam atvykus į šalį čia jau veikė keletas Rotary klubų, būtent jo darbo ir meilės dėka organizacija ėmė sparčiai augti, o klubai nestokojo projektų ir užsienio partnerių.

Daugiau skaitykite 12–18 psl.

ROTARY IR BAŽNYČIA

Šiandien daugybėje pasaulio valstybių katalikų kunigai ne tik aktyviai dalyvauja Rotary veikloje, bet ir užima šioje organizacijoje vadovaujančias pozicijas. Tačiau Lietuvoje katalikų bažnyčios hierarchai į Rotary organizaciją vis dar žiūri įtariai. Nors šio judėjimo ir bažnyčios santykiai mūsų šalyje draugiški, keletas kunigų rotariečiams neoficialiai yra prasiitarę, kad jų norui priklausyti Rotary klubams bažnyčios hierarchai kol kas nepritaria.

Daugiau skaitykite 30–32 psl.

Neapleido mintis, kad jaučiuosi taip pat, kaip šimtai, o gal ir tūkstančiai kitų dideliame mieste. ... Buvau tikras, kad yra daug jaunų vyrų, atsikrausčiusių į Čikagą iš ūkių ar mažų miestelių. ... Kodėl nesubūrus jų draugėn? Jei ir jiems trūksta bičiulystės taip, kaip man, iš to gali šis tas išeiti.

RI įkūrėjas Paul P. Harris
My Road to Rotary

Į Bankoką – susitikti su viso pasaulio rotariečiais

Vilniaus rotariečiai iš kairės: J. Šarkus, I. Kiudulas, V. Vaitiekūnas, G. Grigaliūnas

Gegužės pradžioje grupė Lietuvos rotariečių lankėsi Tailande. Šalies sostinėje Bankoke vyko kasmetė *Rotary International* Konvencija. „Ši Konvencija buvo gausiausia dalyvių skaičiumi Rotary istorijoje, – įspūdžiais iš kelionės į tolimąją Azijos šalį su „Lietuvos Rotary“ žurnalu dalijosi būsimasis apygardos valdytojas Juozas Šarkus. – Joje dalyvavo apie 37 tūkst. rotariečių. Salės vos talpino visus atvykusiuosius, tačiau Konvencija buvo suorganizuota puikiai“.

Didžiausią įspūdį Vilniaus rotariečiui paliko Rotary Draugystės salė, kurioje buvo pristatytos įvairios Rotary draugijos: „Bankoke pirmą kartą sužinojau, kad Rotary turi apie 60 skirtingų draugijų – pradedant šachmatų, skraidymo, golfo, baigiant vyno ar Esperanto kalbos draugijomis“.

RI Konvencijoje gali dalyvauti visi rotariečiai. Šiais metais Tailande Lietuvai atstovavo LRO pirmininkas Saulius Vorauskas, 2012–2013 metų LRO pirmininkė Vilma Mažeikienė ir septyni atstovai iš Vilniaus Rotary klubo.

J. Šarkus džiaugėsi galėjęs pabendrauti su Tailando rotariečiais, su kuriais Vilniaus RK palaiko glaudžius ryšius. Šios šalies rotariečiai prieš kurį laiką svečiavosi Lietuvoje, Vilniaus RK atstovai vyko į Tailandą.

„Susitikęs su didžiuliu būriu Rotary narių iš viso pasaulio supratau, kad visa tai, kas parašyta mūsų organizacijos misijoje, vizijoje ir įvairiuose kituose dokumentuose, nėra tik žodžiai, – kalbėjo J. Šarkus. – Tai rotariečių iš viso pasaulio kartu nuveikti darbai“.

Gegužės 6–9 dienomis vykusioje Konvencijoje buvo organizuojami plenariniai posėdžiai, rengiamos diskusijos. „Diskusijos vyko dėl 60–70 įvairių klausimų“, – pasakojo J. Šarkus. Jis pats pasakojo dalyvavęs būsimųjų valdytojų mokymuose, taip pat prisijungęs prie diskusijų apie naują Rotary ateities viziją. „Šiose diskusijose pristatyta nauja Rotary projektų finansavimo schema, įsigaliosianti nuo 2013 metų“, – sakė J. Šarkus.

Rotarietis taip pat džiaugėsi iš Tailando parsivežęs ne tik daug kontaktų iš įvairių pasaulio valstybių, bet ir turėjęs galimybę susipažinti su kitų Rotary klubų įgyvendinamais projektais. „Ypač sužavėjo įspūdingi Indijos rotariečių projektai. Šioje šalyje Rotary lėšomis statomos mokyklos, gydymo įstaigos“, – įspūdžiais dalijosi Vilniaus RK narys.

2013 metais kasmetė RI Konvencija įvyks Portugalijos sostinėje Lisabonoje, 2014-aisiais – Australijoje. ■

Rotary pareigūnai susitiko Vilniuje

Birželio 1 d. į Vilnių vykusį 15–16 Rotary zonų pareigūnų susitikimą buvo pakviesti šalies Rotary bei Rotaract atstovai – jų prašyta papasakoti apie Lietuvoje vykdomus projektus.

„Nusprendėme būtent Vilniuje organizuoti visų mūsų koordinatorių ir koordinatorių asistentų susitikimą. Trys dešimtys žmonių čia keletą dienų diskutuos ir rengsis ateinantiems metams, – pasakojo 2010–2012 m. RI direktorius Barry Matheson, išrinktas 16 zonoje. Koordinatoriai diskutuos ne tik apie RI prezidento Sakuji Tanaka išsakytas mintis taikos tema, tačiau ir apie Rotary narystę, plėtrą. Mūsų zonoje dar yra daug potencialo Rotary plėtrai“.

RI direktorius taip pat pasidalijo mintimis apie iššūkius, su kuriais susiduria Rotary: „Šiuo metu mūsų organizacija išgyvena savotišką pereinamąjį laikotarpį. Ji buvo įkurta prieš daugiau nei šimtą metų, turime labai daug tradicijų, savo vertybes ir gyvenimo tikslus. Tačiau taip pat turime suprasti, kad pasaulis labai pasikeitė, žmonės ir jų poreikiai taip pat pasikeitė, palyginti su 1905-aisiais. Mes matome keletą krypčių, kurioms turime skirti daugiausiai dėmesio. Viena iš jų – žmonių socializacija. Šiais laikais žmonės

B. Matheson (dešinėje) pasakojo, kad Vilniuje zonų pareigūnai diskutuos apie ateinančių metų veiklos prioritetus

bendruoja kitaip, nei prieš šimtą metų. Rotary turi prisitaikyti prie naujų komunikacijos formų ir kanalų, ir, manau, mums neblogai sekasi. Kitas iššūkis susijęs su naryste. Galima teigti, jog kai kuriose pasaulio šalyse Rotary iš tiesų sensta, deja, negalime pasidžiaugti sėkmingai pritraukiantys jaunus aktyvius narius. Tad mums reikia atsigręžti į žmones ir į profesijas, kurios prieš penkiolika ar dvidešimt metų dar neegzistavo“, – kalbėjo RI pareigūnas.

Šalies rotariečiai papasakojo zonų koordinatoriams apie Lietuvoje vykdomus projektus: didžiausią 3-H kovai su tuberkulioze skirtą programą, Vilniaus Lietuvos Tūkstantmečio RK vykdytą projektą, nukreiptą prieš kyšius, Vilniaus Rotaract klubo organizuojamas Ančiukų lenktynės, naujai susibūrusią golfą žaidžiančių rotariečių draugiją.

15–16 zonas sudaro 31 apygarda, esanti dvylikoje šalių, tarp jų ir Lietuvoje. ■

JAV ambasadorės vizitas Klaipėdoje

Gegužės 31-ąją Klaipėdoje svečiavosi Jungtinių Amerikos Valstijų ambasadorė Lietuvoje Anne Elizabeth Derse. Jos vizito tikslas – susitikti su uostamiesčio Rotary klubais. Neformalios diskusijos metu garbioji viešnia daugiausia dėmesio skyrė Lietuvos ir JAV bendradarbiavimo klausimams, kuriuos sugrupavo į keturias dalis.

Pirmoji sritis, sulaukusi gausių pagyrų, – lietuvių vykdoma misija Afganistane. Dideli pasiekimai dirbant Goro provincijos atkūrimo darbus, pasak ambasadorės, suartino tokią mažą šalį kaip Lietuva su ekonomikos milžine JAV. A. E. Derse teigimu, ši mažą šalį yra viena didžiausių ir entuziastiškiausių pagalbininkų vykdančios NATO misijas.

Ypač svarbūs Rotary klubams pasirodė ekonomikos klausimai. Jungtinių Valstijų atstovė užtikrino, jog šios šalies požiūris į verslo vystymą Baltijos valstybėse – itin teigiamas.

A. E. Derse susitiko su uostamiesčio rotariečiais

Tomo Permio nuotr.

Vienintelė problema – tai maža informacijos sklaida ir žinių apie Lietuvą trūkumas. Tačiau kvalifikuota darbo jėga bei patogi geografinė padėtis laikui bėgant turėtų išspręsti šį klausimą ir mažai žinomi šaliai atsivertę varčiai į tarptautinio verslo vandenį.

Klaipėdoje netrukus iškilsiantis suskystintų gamtinių dujų (SGD) terminalas – vienas iš ekonominio bendradarbiavimo pavyzdžių, nes būtent JAV kompanija šiam energetinė nepriklausomybę užtikrinančiam projektui atliko galimybių studiją.

„Daugelis mūsų klausia, kodėl glaudžiai bendradarbiaujame ne tik pelną nešančiose srityse, bet domimės ir socialiniais projektais. Tačiau Baracko Obamos ir Hillary Clinton vykdoma politika teigia, jog ne pelno siekiančios organizacijos – tai demokratijos pagrindas. Skatinami būtent šių idėjų, Lietuvoje stengiamės sumažinti smurto šeimoje atvejų, domimės moterų teisėmis bei itin jautria tema – homoseksualumo toleravimu“, – susirinkusiems verslininkams pasakojė ambasadorė.

Viso susitikimo metu buvo pabrėžiamas šiuo metu vykdomo bendradarbiavimo tęstinumas. Pasak Anne Elizabeth Derse, amerikiečiai jau seniai žiūri į Lietuvą kaip į lygiavertį partnerį, todėl Klaipėdos verslininkai turėtų drąsiau žvelgti į užjūrio rinką, kur esą jie yra ypač laukiami. ■

„Vakarų ekspreso“ informacija

Labdaringas golfo sezono atidarymo turnyras Vilniuje

Gegužės 5 d. Sostinių golfo klubo aikštyne įvyko Lietuvos rotariečių golfo sezono atidarymo turnyras. Į jį atvyko 55 žmonės, iš kurių 38 dalyvavo turnyre. Renginio metu surinkti pinigai bus skirti Balio Dvarionio muzikos mokyklos 7-osios klasės moksleiviui smuikininkui Andriui Malinauskui. Būdamas dešimties, berniukas tvirtai apsisprendė susieti savo gyvenimą su muzika. IGFR (angl. *International Golfing Fellowship of Rotarians*) Lietuva prezidentas Mindaugas Glinskis (Vilniaus RK) džiaugėsi palankiu oru, meteorologų žadėti lietūs taip ir nepasirodė, o renginyje susirinkę dalyviai buvo puikios nuotaikos.

Varžybos vyko pagal „stroke net“ formatą. Nugalėtojai:

1-oji kategorija (HCP 0-18): 1. Juozapas Budrikis – 70, 2. Rimantas Kupstas – 70, 3. Arnoldas Balčiūnas – 72.

2-oji kategorija (HCP 18,1-28): 1. Ignas Šerpytis – 70, 2. Vilius Adomavičius – 71, 3. Rymantas Juozaitis – 73.

3-ioji kategorija (HCP 28,1-36): 1. Jonas Bložė – 31, 2. Ramūnas Kručkauskas – 26, 3. Vytautas Zaueras – 25.

4-oji kategorija (HCP 0-36): 1. Jolanta Zabarauskienė – 37, 2. Vida Vyšniauskienė – 33, 3. Jūratė Jazbutienė – 31.

Artimiausias renginys – antrasis IGFR Lietuva (Lietuvos Rotary, 2-asis perleidžiamosios taurės) golfo turnyras, įvyksiantis liepos 14 d. Sostinių golfo klube.

IGFR Lietuva auga – nuo įkūrimo pradžios ją papildė 10 narių. ■

Turnyre dalyvavo beveik keturios dešimtys rotariečių

Rotariečių paaugtos lėšos skirtos Balio Dvarionio muzikos mokyklos 7-osios klasės moksleivio smuikininko A. Malinausko tobulėjimui

Stovykla vaikams Klaipėdoje

Birželio viduryje jau antrus metus iš eilės buvo surengta stovykla „Pažinimo džiaugsmas. Pasitikėk savim – pažink, kurk ir tobulėk“, skirta akliesiems ir silpnaregiams vaikams. Klaipėdos Senamiesčio Rotary klubo, Regos ugdymo centro bei Klaipėdos ir Telšių regiono aklųjų centro suorganizuota stovykla šiemet sulaukė vaikų ne tik iš Klaipėdos, bet ir iš visos Lietuvos – joje dalyvavo 24 vaikai. Šiuo projektu siekiama skatinti aklų ir silpnaregių vaikų socialinę integraciją, padėti jiems įveikti mokymosi sunkumus, keisti stereotipinę visuomenės požiūrį į aklųjų ir silpnaregių integraciją į mokyklas, universitetus ar darbo rinką. Projekto „Pažinimo džiaugsmas“ organizatoriai, savanoriai bei dalyviai džiaugėsi,

jog stovykla patvirtino vaikų lūkesčius, paliko daug gerų emocijų ir įspūdžių. Pasak organizatorių, stovyklos metu nepamiršti ir vaikų tėveliai, kuriems organizuojamos psichologinės grupės, pristatomos sėkmės istorijos iš aklųjų gyvenimo. „Daugeliui pasisėdėjimas prie laužo, lakstymas basomis po rasotą žolę ar žvejyba yra ne kartą patirti dalykai. Tačiau tai, kas regintiems yra lengvai pasiekama ir savaime suprantama, vaikams su regėjimo negalia gali taip ir likti nepažintas pasaulis. Todėl vaikams reikia tokių stovyklų, nes čia galima pažinti tokį pasaulį, kokį matome mes, regintieji“, – teigia Klaipėdos Senamiesčio Rotary narė ir aklųjų bendruomenei žinoma Eglė Jokužytė.

UAB „Regseda“, užtikrinančios darbo vietas turintiems regos negalią, direktorė Kristina Zibalienė džiaugėsi, jog jau antrus metus galėjo padėti regos negalią turintiems vaikams pasijusti laimingesniems. Ji teigia, kad vienintelė tokia stovykla Lietuvoje išties padeda akliesiems ir silpnaregiams vaikams pajusti tokius dalykus, kurių matantieji net nepastebi. Ekskursijos ledų fabrike, „Švyturio“ arenoje, Karklės muziejuje, kelionė keltu, iškylos gamtoje ir prie jūros vaikams buvo tikras džiaugsmas.

Ketvirtadienio vakarą surengtos stovyklos uždarymo šventės metu silpnaregio anūko senelė Irena Žilienė apie šį projektą atsiliepė tik gražiais žodžiais. Moteris buvo sužavėta stovyklos organizuotumu, užimtumu bei darniu ir rūpestingu pedagogų kolektyvu. Ji patvirtino, jog ši stovykla išties reikalinga regos negalią turintiems vaikams, nes padeda bendrauti, susipažinti su aplinka, kuri galbūt iki šiol daugeliui jų buvo svetima, leidžia būti arčiau tų, kurie gali matyti.

Ponios Irenos anūkas šioje stovykloje šiemet buvo pirmą kartą, tačiau jei stovykla bus organizuojama ir kitąmet, sakė, kad būtinai į ją vyks. Tuo metu Klaipėdos Senamiesčio Rotary klubo prezidentas Andrius Barniškis teigė jau dabar kuriantis planus apie kitos vasaros stovyklą, į kurią norima sukviesti dar daugiau vaikučių. ■

„Vakarų ekspreso“ informacija

Rotary Akademija penkiuose miestuose

Šiais Rotary metais jau tradiciškai penkiuose šalies miestuose – Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje – vyko Rotary Akademija. Nuo spalio iki birželio vykusioje Akademijoje sudalyvavo 38 studentai ir 38 mentoriai. Išradėjas Edvinas Baublys, sugalvojęs visiškai naują kasdienio apsipirkimo paroduotuvėse koncepciją ir laimėjęs geriausio lietuviško patento vardą. Prestižinio ➤

Kaip ir kiekviename mieste, taip ir Kaune, Rotary Akademiją kuruoja vietos Rotaract klubas

Labdaros koncerte Šiauliuose – ryškiausios žvaigždės

Kovo 24 d. Šiaulių RK „Vykintas“ ir Auksinio rato Rotaract klubai surengė labdaros koncertą – net pustrėčios valandos trukusiame koncerte dalyvavo nemažai žvaigždžių, tarp kurių ir Marijonas Mikutavičius bei Rūta Ščiogolevaitė.

„Pažadink savyje gerumą“ – tokiais žodžiais kviesdami į renginį Rotary ir Rotaract nariai sugebėjo užpildyti 700 vietų salę ir surinko per 14 tūkst. litų, kurie skirti Kuršėnų Pavenčių mokyklos bendrabučiui remontuoti. Šiame avarinės būklės bendrabutyje gyvena ir žiemos metu šąla nepasiturinčių, atokiai nuo mokyklos gyvenančių šeimų atžalos.

Atlikėjai koncertavo be atlygio. Susirinkusieji braukė ašarą klausydami R. Ščiogolevaitės ir Pavenčių mokyklos auklėtinės Monikos dueto. Ant scenos taip pat pasirodė studentiškas Saulės choras ir grupė „Kitava“, dainininkė Laura ir „Lauros studijos“ jaunosios žvaigždutės, dainininkas Virgis Valuntonis, smuikininkų ansamblis „Fiori musicali“, šiuolaikinio šokio klubo „Flamingas“ šokėjai. Renginį vedė Rolandas Vilkončius, taip pat neprašęs atlygio.

„Atlikėjai patikėjo klubui, jiems patiko idėja ir dėl vaikų jie labai greitai sutiko koncertuoti. Tikrai nereikėjo ilgai kalbinti, – pasakoja Šiaulių RK „Vykintas“ narys Tautvydas Bagdonavičius. Galime apibendrinti, jog renginys šauniai pavyko, pardavėme visus planuotus bilietus. Vakaro metu sukaupę sumą tikimės padidinti – ir tokiu būdu dar daugiau bendrabučio langų pakeisti – kreipdamiesi papildomo finansavimo į LRO komitetą.“ ■

Susirinkusieji braukė ašarą klausydami R. Ščiogolevaitės ir Monikos dueto

► „London Business School“ universiteto auklėtinė Indrė Milukaitė, vystanti „Start up“ renginius Baltijos šalyse. Elektrinio automobilio gamyba besirūpinantis studentas Karolis Beniulis, savo idėja įtikinęs patyrusius verslininkus.

Tai vos kelios Rotary Akademijos auklėtinių sėkmės istorijos, įkvepiančios ne tik projekto sumanytojus, bet ir prie jo įgyvendinimo prisidedančius mentorius – šalies Rotary klubų narius, savo laiką, įžvalgas ir patarimus skiriančius jauniems žmonėms.

„Rotarietis Ovidijus Jankauskas savo patarimais labai daug prisidėjo prie to, kad atsirastų E. Baublio išradimo patentas, – „Lietuvos Rotary“ žurnalui pasakojo Rotary Akademijos koordinatore, LRO atsakingoji sekretorė Skaistė Dovydauskaitė. – Su savo mentore Viktorija Trimbel keliuose svarbiuose finansavimo projektuose dirbusi I. Milukaitė sukaupė žinias sėkmingai pritaikė studijai į pirmą pasaulį vietą MBA programų reitinge užimančią universitetą“.

Pasak S. Dovydauskaitės, įspūdingų pavyzdžių Rotary Akademijoje – daugybė. „Su savo mentoriumi Kristupu Žeguniu itin kokybiškai bendradarbiauęs Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto studentas Vainius Rakauskas, baigęs Rotary Akademiją, ėmė organizuoti nemokamas vakcinacijas studentams ir naktimis bei savaitgaliais asistuoti chirurgams, – pasakojo ketverius metus vykdomo projekto koordinatore. – Mentorius įkvėpė vaikiną sekti savo pašaukimo pėdomis ir didžiulius savo profesiją“.

Akivaizdžią projekto sėkmę liudija ne tik studentų pasiekimai, bet ir puikūs mentorų atsiliepimai. „Vienas iš labiausiai įsiminusių komentarų apie projektą nuskambėjo iš Vilniaus Senamiesčio Rotary klubo nario Christopherio Charleso Butlerio lūpų, – pasakojo S. Dovydauskaitė. – Po projekto pristatymo jis pasakė, kad tai bene pirmas per daugybę jo buvimo Lietuvoje ir Rotary klube metų projektas, susijęs su pilietiškumo ugdymu“.

„Trečius metus Rotary Akademiją atskiruose miestuose kuruoja tų miestų Rotaract klubai, – sakė S. Dovydauskaitė. – Kai kuriuose miestuose šis projektas tapo pagrindiniu projektu, vienijančiu Rotaract ir Rotary klubus“.

Rotary Akademijoje gali dalyvauti 18–30 metų aukštųjų mokyklų studentai. „Stengiamės atrinkti asmenis, turinčius daug daugiau, nei jie patys savyje mato. Tuos, kurie galbūt jaučiasi nuo kažko pavargę, baiminasi, kad pasirinko ne tas studijas, yra nusivylę darbu ar pan., tačiau turi nemažai potencialo, – kalbėjo S. Dovydauskaitė. – Tokiems studentams šis projektas tampa puikiu įkvėpimo šaltiniu“.

Įgyvendinant Rotary Akademiją, organizuojami trys pagrindiniai renginiai – projekto Atidarymas, Mediumas ir Uždarymas. „Vis dėlto esminis projekto elementas – nuolatinis studento ir mentoriaus bendravimas“, – pažymėjo S. Dovydauskaitė. ■

Brangūs rotariečiai,

Skirtingi žmonės bei skirtingos kultūros turi skirtingą taikos sampratą. Kažkam tai gali reikšti vidinę ramybę, džiaugsmą šeimoje, asmeninį pasitenkinimą arba situaciją, kai užtikrinami būtinausi žmogaus poreikiai. Nesvarbu, kaip apibūdintume taiką, tai tikslas, kurį galime pasiekti savo tarnystėje.

Rotary organizacijoje tarnystė visuomet yra dėmesio centre. Toks mūsų gyvenimo būdas – atidumas ir rūpestis kitais. Tai užtikrina santarvę. Rinkdamiesi tarnystę įvairiose gyvenimo situacijose ugdome gerą valią, dalijimosi dvasią ir kuriame taiką.

2012–2013 metais taika bus pagrindinis mūsų veiklos akcentas ir tikslas. Kviečiu visus rotariečius aktyviai dirbti kuriant „Taiką per tarnystę“. Pradėkime nuo individo, šeimos, klubo, apygardos, regiono ir tautos.

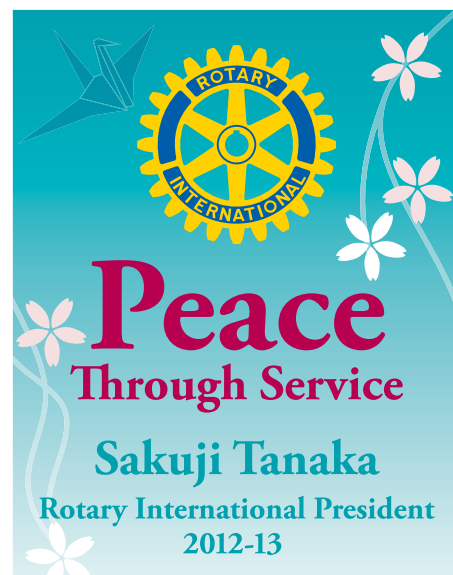
Tikėjimas tarnystės galia slypi pačioje Rotary širdyje. Kai tarnystė tampa prioritetu, kitų interesai tampa svarbesni už mūsų pačių. Mūsų užuojauta tampa gilesnė, o noras padėti – stipresnis. Esame pasirengę dirbti, kad kiti žmonės taptų laimingesni. Patys tampame dosnesni savo laiko ir kitų išteklių požiūriu, o mūsų protai – atviresni naujoms idėjoms. Vietoje to, kad bandytume pakeisti kitus, pripažįstame, kad iš visų ir visko galime pasimokyti, – ir kiekvieną dieną randame naujų galimybių augti.

Tarnystės dėka auginame vidinę toleranciją ir dėkojame už tuos žmones, kurie mus supa gyvenime. Mūsų dėkingumo jausmas skatina mus geriau suprasti kitus ir leidžia pamatyti gėrį kituose. Geriau suprasdami išmokstame gerbti, o abipusė pagarba veda prie gyvenimo taikoje.

Mūsų rotarietiška tarnystė prisideda prie taikos plėčiąja prasme. Klubuose ir apygardose mes dirbame tam, kad bendruomenės įvairiose pasaulio šalyse galėtų džiaugtis sveikata, saugumu ir žmogiškuoju orumu. Kaip individai mes renkames bendradarbiavimą vietoje konkurencijos ir visuotinę naudą vietoje asmeninių tikslų. Pripažįstame, jog nė vienas iš mūsų nesame tobulas, ir kiekvienas turime ko pasimokyti iš kitų.

Rotary šūkis „Tarnystė ne sau“ apibrėžia aukščiausią tarnystės formą. Tai kelias, kuriuo gali eiti kiekvienas, – tai Rotary nutiestas kelias, kuriuo gali žengti visas pasaulis. Tai kelias, vedantis į gerumą, pasitenkinimą, toleranciją ir supratimą. Rinkdamiesi „Taiką per tarnystę“, renkames taiką sau ir savo pasauliui.

Sakuji Tanaka
RI prezidentas 2012–2013

Tarptautinio supratimo, geros valios ir taikos plėtra yra kertiniai Rotary judėjimo akmenys. Aktyviai veikdama daugiau nei dviejuose šimtuose šalių bei geografinių regionų, mūsų organizacija lyderiauja kurdamą „Taiką per tarnystę“. Šioje srityje visą organizacijos gyvavimo laikotarpį esame labai daug nuveikę, tačiau turime nesustoti ir žengti į priekį, nes Rotary ateitis ir pasaulio taikos vizija priklauso šiandienos jaunimui. Kad mūsų palikimas būtų tvirtas, turime įtraukti jaunus žmones į prasmingus darbus ir įgalioti juos tęsti Rotary taikos kūrimo veiklą. 2012–2013 metais Rotary International organizuos tris Pasaulinius Rotary taikos forumus. Kiekvienas jų vyks tris dienas ir, tikiuosi, paskatins bei įkvėps Rotary ir bendruomenių lyderius. Berlyne vyksiantis forumas akcentuos demokratijos ir laisvės vertę. Honolulu ir Hiroshima miestuose vyksiantys forumai daugiausia dėmesio skirs jauniems žmonėms, įskaitant Naujos kartos programos dalyvius (Rotaract, Interact, RYLA narius bei Jaunimo mainų studentus), Ambasadorinių stipendijų gavėjus ir kitus. Labai raginu kiekvieną apygardą atsiųsti bent po du dalyvius iš paminėtų grupių. Forumų transliacijas bus galima stebėti ir nuotoliniu būdu. Daugiau informacijos apie šiuos renginius rasite www.rotary.org. Yra daug galimybių, kurias jūsų klubas ar apygarda gali įgyvendinti 2012–2013 metais vadovaudamiesi šūkiu „Taika per tarnystę“. Raginu kiekvieną klubą ir kiekvieną apygardą įvertinti mūsų rekomenduojamas veiklas ir įtraukti taikos klausimus į šių Rotary metų prioritetų sąrašą.

Brangūs Rotary draugai,

RI prezidentas Sakuji Tanaka, skelbdamas savo temą „Taika per tarnystę“, pabrėžė, kad taiką reikia suprasti plačiąja prasme. Tai gali būti ir tarpusavio pagarba, ir pagalba tam, kuriam jos reikia, ir aplinkos apsauga, ir daugelis kitų dalykų. Tų dalykų, kuriuos kiekvienas iš mūsų galime atlikti.

RI prezidentas taip pat paprašė visų rotariečių daugiau dėmesio skirti kovai su poliomielitu. Pastaraisiais metais šioje kovoje Rotary sulaukė daug pagalbos iš šalies, todėl S. Tanaka labai prašė visų rotariečių aktyviai prisidėti užbaigiant šią kovą.

Žinau, jog klubams Lietuvoje labai gerai sekasi įgyvendinti lokalius projektus. Būtinai tęskite šiuos darbus!

Rotary fondas, skelbdamas savo šūkį – „Geri darbai pasauliui“ – kviečia mus nukreipti savo rotarietišką veiklą į įvairias pasaulio šalis. Tai galima padaryti prisidedant prie END POLIO NOW programos. Kol kas Lietuvos klubai prie šios programos nėra prisidėję, tačiau labai prašau Jūsų atsiliiepti į kvietimą, padėti įgyvendinti tai ateinančiais metais. 10–25 litai nuo kiekvieno nario pasaulyje gali padaryti labai didelius pokyčius. Jūsų Fondo pakomitečio pirmininkas žinos, kaip pervesti pinigus, skirtus šiai programai.

Man labai patinka Lietuva. Ji turi vietos mano širdyje nuo pat pirmojo vizito 2004 metais. Tuomet, kartu su kitais rotariečiais, lankėmės Kupiškio Rotary klube, kad susipažintume su vienu iš stipendijų gavėju – Mindaugu. Vėliau su vyru jam stipendijų pratęsėme ir galiausiai pasidžiaugti, kad iki šiol su Mindaugu palaikome gražius ryšius. Ką tik pradėjome mokėti stipendijų studentei Vilijai. Fantastiškas jausmas žinoti, kad prisidedi prie didesnių jauno žmogaus gyvenimo galimybių.

Kuomet prieš dvejus metus apygardos valdytojas buvo Virginijus Kontrimas, jis Danijoje suorganizavo keletą labai sėkmingų bendrų klubų susitikimų su valdytoju. Manau, labai svarbu, kad tokie susitikimai vyktų Rotary metų pradžioje, todėl garantuoju, kad jie visi įvyks rudenį. Miestuose, kuriuose yra daugiau nei vienas klubas, organizuosiu bendrus susitikimus, o mažesniuose aplankysiu kiekvieną klubą. Vizitų kalendorius – sudėtinga dėlionė, turint omenyje, kad Danijoje laukia 52 klubai. Todėl tikiuosi, kad man atleisite, jei kai kurių klubų susitikimo laiką ar datą teko keisti. Penki valdytojo asistentai padės man organizuoti ir įgyvendinti šiuos susitikimus. Labai laikiu mūsų susitikimų!

Taip pat noriu pasidalyti naujiena, kad būsimieji apygardos valdytojai ėmėsi iniciatyvos dėl galimybės sukurti nepriklausomą Lietuvos apygardą. Tam reikia ir klubų pastangų, tačiau, be abejo, būtent Rotary International priims sprendimą.

Šį klausimą 2011 metais Zonų institute iškėlė du asmenys, tiesą sakant, aš buvau viena iš jų. Taigi kai manęs klausia, ar palaikau šią idėją, atsakau, jog palaikau visu šimtu procentų. Rotary Lietuvoje to nusipelnė. Tačiau kad tai taptų įmanoma, abi apygardos šalys privalo laikytis RI reikalavimų. Tai reiškia, jog klubai privalo gerbti mokesčių mokėjimo ar informacijos apie naujai išrinktus pareigūnus pateikimo terminus, taip pat turi atsiliiepti į kitus RI prašymus. Tik taip klubai užsitikrins sau pagarbą.

Taigi, apibendrinant ateinančius metus, klubai kviečiami dirbti ir vadovautis nauju šūkiu – „Taika per tarnystę“, taip pat raginami prisidėti prie END POLIO NOW programos, o sukurta darbo grupė dirbs nepriklausomos Lietuvos Rotary apygardos įkūrimo tikslais.

Iki pasimatymų klubuose!

Anette Lowert
Apygardos Nr. 1460 valdytoja 2012–2013 m.

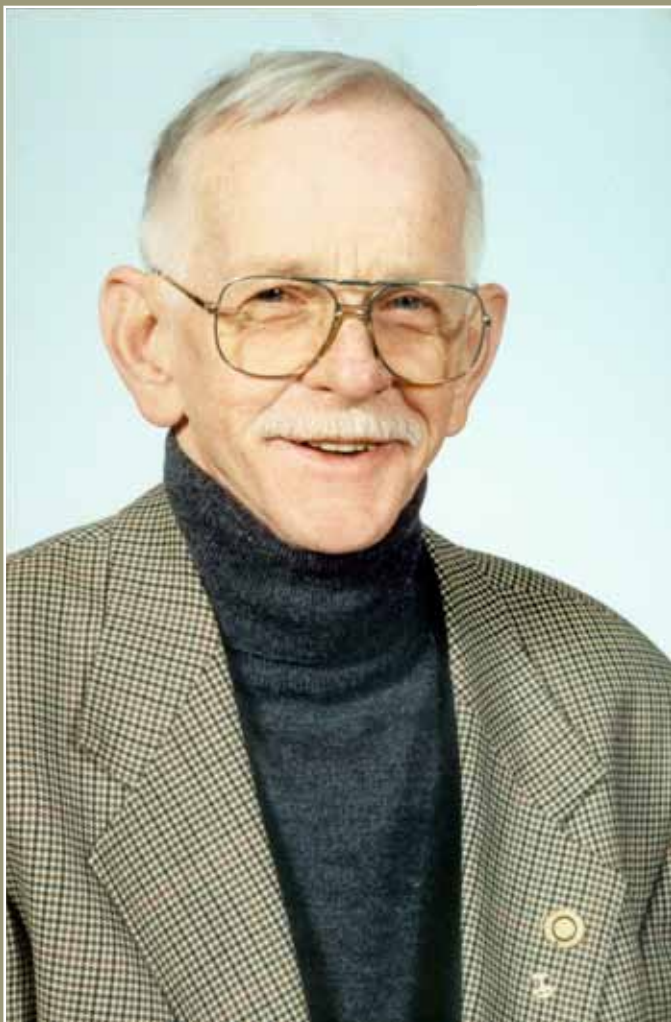
Baigė psichiatrijos mokslus, konsultuoja Psichiatrijos skyriuje Vejle ligoninėje. Dešimt metų dirbo psichiatre valstybiniame kalėjime, kur teko susidurti su tikrai pavojingais nusikaltėliais. A. Lowert juokauja, kad ši patirtis padės einant valdytojo pareigas.

Yra įkūrusi savo įmonę, kur konsultuoja bei skaito paskaitas, išleido tris profesines knygas.

Rotary klube buvo prezidentė, kanclerė ir narystės komiteto pirmininkė. Apygardoje – valdytojo asistentė, GSE komiteto narė, Vandens bei sanitarijos komiteto pirmininkė.

Zonoje buvo atsakinga už naujai išrinktų valdytojų antrųjų pusių mokymus. Tarptautinėje Konvencijoje skaitė pranešimus narystės ir vandens bei sanitarijos klausimais.

Vyras – Per Høyen, apygardos Nr. 1460 valdytojas 2007–2008 m.

Carsten Leth

1935–2012

1976 m. tapo Bogense RK nariu

1987–1988 m. Bogense RK prezidentas

1992–1993 m. apygardos Nr. 1460 valdytojas

1994–2000 m. Nacionalinio Lietuvos Rotary komiteto pirmininkas

1997–1999 m. RI prezidento skirtas pareigūnas, atsakingas už Rotary plėtrą Lietuvoje

2000 m. už nuopelnus Lietuvai apdovanotas LDK Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu

2001–2006 m. Lietuvos Rotary komiteto Projektų koordinatorius

Netekome gero draugo

Kovo 25 d. sustojo Carsteno Letho širdis. Širdis žmogaus, kuris tiek metų rūpinosi, dirbo ir nuoširdžiai mylėjo mūsų šalį.

Carstenas neatsitiktinai Lietuvos Rotary vadino savo sūnumi. Nors jam atvykus į šalį čia jau veikė keletas Rotary klubų, būtent jo darbo ir meilės dėka organizacija ėmė sparčiai augti, o klubai nestokojo projektų ir užsienio partnerių.

1993 m. pirmąkart į Lietuvą atvykęs Carstenas su žmona Anne-Mette buvo sukręsti to, ką pamatė. Jie suprato, kad Rotary gali padėti Lietuvai. Vėliau įvairiomis progomis Carstenas ne kartą dėkojo žmonai, kuri leido jam

dešimtį metų didesnę laiko dalį leisti ne savo namuose Bogense, o Lietuvoje.

Lietuvos Rotary klubai, įkurti iki 2000 metų, neišvengė susidūrimo su Carstenu. Jo pagrindinis siekis buvo Lietuvos Rotary nepriklausomos apygardos įkūrimas, ir tuo tikslu jis dirbo labai daug. Rezultatai buvo akivaizdūs: nuo 1995 m. iki 1999 m. klubų skaičius šalyje išaugo nuo 6 iki 26.

Daugelį metų šalia buvusi atsakingoji sekretorė Edita Katinaitytė-Kalčiūnienė pasakoja, kad jei tik kildavo iniciatyva burti Rotary klubą, Carstenas iškart pas juos važiuodavo, bendraudavo, skambindavo, rašydavo laiškus. Ini-

ciatyvą parodę žmonės tiesiog nebeturėdavo kur atsitraukti, žinoma, gerąją prasme.

„Man labai daug kartų su Carstenu teko važiuoti į iniciatyvinių grupių susitikimus į įvairiausias šalies kampelius, – pasakoja Edita. Jam nebūdavo blogo oro, nebūdavo sveikatos sutrikimų ar netinkamos nuotakos. Jei tik gaudavo bent menkiausią ženklą, kad yra žmonės, kurie nori jį matyti, jis visada važiuodavo. Ir žmonės tai skatino. Carstenas mokėjo papasakoti, savo įtaigiu tonu neleisdavo abejoti, o savo asmeniniu pavyzdžiu jis įkvėpdavo žmones. Paprastai ilgai netrukdamo, kol įvykdavo naujo klubo inauguraciją.“ ➤

2000 m. už nuopelnus Lietuvai C. Lethas valstybinį apdovanojimą atsiėmė iš prezidento Valdo Adamkaus rankų

► Kiekvienos inauguracijos metu Carstenas ragindavo rotariečius domėtis, kas vyksta kaimynystėje, ir skatino steigti ten iniciatyvines grupes. Jei rotarietis kraustydavosi į kitą miestą, Carstenas įpareigodavo jį kurti Rotary tame mieste. Ir tai ne kartą įvyko. Carstenas labai gerai mokėjo perprasti žmones. Buvo neįtikėtinai pastabus, turėjo puikią atmintį, ir tai žmonėms darydavo įspūdį. Ne mažiau energijos nei naujų klubų kūrimui Carstenas skirdavo paramos projektams. Rinkdamas paramą ar ieškodamas partnerių Lietuvos Rotary klubams, Carstenas išgarsėjo ne tik Danijos, bet ir kitų šalių klubuose. Turbūt nebuvo atvejo, kad Carstenas nesureaguotų į pagalbos prašymą. Jis sulaukdavo ne tik klubų projektų aprašymų, tačiau ir labai asmeninių rotariečių prašymų. Edita gali papasakoti daug atvejų, kai Carsteno nurodymu ji lankydavo žmones ligoninėse, versdavo į anglų kalbą jų ligos istorijas ir siųsdavo jas Carstenui, kuris Danijoje ieškodavo specialistų konsultacijai. Ne visada pavykdavo padėti, tačiau stengtasi visada. Nepaisant jo galimybių ir autoriteto, Carstenas sugebėdavo išlikti paprastas ir nuoširdus su kiekvienu, kuris jį pažinojo. Jis galėdavo pats krauti labdaros siuntas, pats vairuodavo paramos prikrautus sunkvežimius į Lietuvą, nors reikėdavo įveikti sudėtingus Lenkijos kelius.

Edita su Carstenu lankėsi ne vienoje Konvencijoje bei įvairiuose tarptautiniuose renginiuose. Ji iki šiol pamena, kaip Carstenas garsino Lietuvą: „Pavyzdžiui, vienoje Konvencijoje buvo numatyti Skandinavijos šalių pusryčiai, kur turėjo susitikti visų šalių apygardų valdytojai, buvo daromos apžvalgos, vyko partnerių paieška. Susitikimas turėjo vykti labai anksti – septintą ryto, o mūsų viešbutis buvo toliau už miesto, nes taupymo sumetimais mes su Carstenu dažniausiai apsistodavome ne ten, kur gyveno visi valdytojai ar vykdavo renginiai. Taigi manęs ši rytinių pusryčių mintis visai nedžiugino, bet Carstenas pasakė, kad reikia. Ir mes nuvažiuavome. Carsteno dėka Lietuvos vardas šiame susitikime nuskambėjo labai garsiai. Beje, mūsų tuometis valdytojas į pusryčius taip ir neatvyko“.

Kariškos profesija turėjo įtakos Carsteno būdui ir bendravimui su aplinkiniais žmonėmis. Jis buvo griežtas sau ir to paties reikalavo iš aplinkinių. Tvarka, aiškumas, punktualumas buvo tai, ko Carstenas reikalavo iš savęs ir aplinkinių. „Kartą pavėlavau dvi minutes. Sulaukusi priekaištų, bandžiau teisintis, neva tai tik dvi minutės, o Carstenas man pasakė: „Dvi minutės kare tau gali kainuoti gyvybę. Nepamiršk to“. Kai važiuodavome į susitikimus su klubais, nesvarbu, kurioje šalies vietoje vykdavo susitikimai, galėdavo siausti didžiausios

pūgos, bet jei jis paskyrė susitikimą, visada atvykdavo. Man būdavo baisu, o jis sakydavo: „Tu nebuvai kare“, – pasakoja Edita.

Išskirtinė Carsteno savybė buvo ta, kad jis labai gerai perprato lietuvių mentalitetą. Nors tarp Lietuvos ir Danijos kultūros skirtumai nėra dideli, tačiau artimai bendraujant pasitaiko įvairiausių nesusipratimų. Su Carstenu bendrauti buvo lengva. Jis labai tikėjo Lietuvos žmonėmis ir labai mylėjo Lietuvą. Jis domėjosi mūsų istorija, gerai ją žinojo.

Skirtingai nei kiti danai, kurie dažnai pabrėždavo skirtumus tarp Lietuvos ir Danijos, manydami, jog danai turi daugiau patirties, geriau išmano ir gali daugiau nei lietuviai, Carstenas niekada taip negalvojo. Subūręs Nacionalinį Lietuvos Rotary komitetą, t. y. organą, panašų į apygardoje veikiančią komitetą, Carstenas įrodė, jog pasitiki vietos rotariečiais. Kuomet dėl *Rotary International* vykdomos politikos nepriklausomos Lietuvos apygardos vizija labai nutolo ir Lietuvos rotariečiai nusprendė kurti juridinio asmens statusą turintį Lietuvos Rotary komitetą, Carstenas visiškai atidavė jį į lietuvių rankas, nes suprato, kad pats negali čia visą laiką būti, o kitų danų tam nereikėjo.

2006 m. Carstenas atsiveikino su Lietuva konferencijoje Druskininkuose perskaitęs savo laišką „Mano brangiausiaji Lietuva“. Atsisveikinti teko dėl sušlubavusios sveikatos. Edita prisimena, jog tai buvo labai liūdnas sprendimas: „Jis vis dar norėjo ir tikėjosi būti veiklus, tačiau nebegalėjo to daryti“.

Jam, kaip labai veikliam žmogui, buvo sunku susitaikyti su liga, privertusia keisti jo gyvenimo būdą. Pastaraisiais metais jo jėgos buvo nusilpusios, tačiau rotariečiai pasakoja, kad paklausus Carsteno apie Rotary ar, pavyzdžiui, tuberkuliozę, jis pastebimai atsiguldavo. Rodėsi, tai jam suteikia gyvybės. Iki paskutinės akimirkos, kiek jam leido jėgos, jis domėjosi Lietuva, domėjosi Rotary ir asmeniniais kontaktais.

„Carstenas mirė naktį iš šeštadienio į sekmadienį, o prieš kelias dienas – ketvirtadienį – jis man dar skambino, – pasakoja Edita. Jis jau buvo labai silpnas ir man buvo sunku jį suprasti, bet jis skambino pasakyti, kad išsiuntė paštu mano sūneliui gimtadienio dovaną, ir kad žinočiau, jog reikės ją paimti. Toks buvo Carstenas – jis visada galvojo apie kitus. Jam tikrai rūpėjo ir mūsų šalis, ir Rotary, ir atskiri žmonės“.

Apie kitus Carstenas galvojo net gulėdamas mirties patale. Jo valia į laidotuves susirinkę artimieji vietoje gėlių nešė aukas, skirtas projektoinei Rotary veiklai. ■

2006 m. gegužė, konferencija Druskininkuose

Carstenas sako kalbą atsisveikindamas su paskutinėmis savo oficialiomis pareigomis Lietuvoje ir perduodamas Lietuvos Rotary komiteto Projekto vadovo pareigas savo įpėdiniui Peter Hellesoe.

Mano brangiausiasioji Lietuva,

Jau senokai vienas iš kito ką nors begirdėjome. Atskirai praleidome du paskutinius metus. Kaip jau esu kartą sakęs, Tave stebėjau kelerius metus, bet buvo labai sunku su Tavimi suartėti dėl tuo metu šalyje susiklosčiusios situacijos. Pirmą kartą išvydau Tave 1992 metų pavasarį ir iš karto pamilau. Tavo kūnas yra tarsi deivės. Tavo kalvos ir lygumos mane tiesiog pakerėjo. Tu man papasakojai savo šalies istoriją ir kultūrą. Tu man dainavai senas dainas, ir aš mylėjau Tave kaskart vis labiau.

Ankstyvą rudenį mes susituokėme, o 1993 metų birželio 28 dieną mums gimė sūnus. Mes jį pavadinome Rotary. Per kartu praleistus metus nuveikėme iš tiesų labai daug: atstatėme ligonines, vaikų darželius, mokyklas. Mes taip pat įgyvendinome daugybę programų, skirtų jaunų žmonių lavinimui, neįgaliesiems. Paskutinė programa, kurią pradėjome kartu su Tavimi, skirta tuberkuliozės gydymui ir prevencijai. Mes norėjome, kad Tavo šalies žmonės gyventų geriau. Žinoma, ir mūsų sūnus Rotary taip pat dalyvavo kuriant geresnę šalies ateitį, šalies, kurioje visiems būtų gera gyventi.

Ne visuomet mūsų kelias buvo rožėmis klotas, bet mes kovojome ir nugalėjome visus sunkumus. Viskam savas laikas. Štai pajutau, kad atėjo metas skirtis. Esu senyvas žmogus, taigi ir mano sveikata nebėra tokia gera, kokia buvo anksčiau. O Tu vis dar jauna ir žavi. Tu pasirinkai naują partnerį – Peter Hellesoe. Jis iš tiesų puikus žmogus, kartu su Tavimi toliau rūpinsis mūsų sūnumi Rotary. Kartu su naujuoju partneriu Tu pasieksi naujų aukštumų.

Taigi atėjo laikas skirtis. Tau nuoširdžiai dėkoju už kartu praleistus puikius mano gyvenimo metus. Taip pat Tau esu dėkingas už man padovanotą sūnų Rotary. Tu visuomet liksi mano širdyje. Linkiu Tau ir mudviejų sūnui šviesios ir gražios ateities.

Atsimina Jūs Dėras.

Su meile,
Carstenas

▲ Drauge su Carstenu į Tauragės RK inauguraciją atvyko daug svečių iš Danijos

▲ Carsteni aktyviai dirbant naujų Rotary klubų inauguracijos buvo labai dažnos. Nuotraukoje 1996 m. vykusio Ukmergės RK inauguracija

◀ Carstenas dažnai lankydavosi su problemomis susidūrusių Lietuvos žmonių namuose. Palaikydavo juos, paguosdavo ir visada ieškodavo būdų padėti

► 2005 m. rudenį susitikimui su į Lietuvą atvykusiu būsimuoju RI prezidentu Williamu B. Boydu Carstenas parengė ataskaitą, kurioje apžvelgė savo veiklą ir Lietuvos Rotary pasiekimus per dvyliką metų.

Dvylikos Rotary veiklos Lietuvoje metų ataskaita

1992–1993 m. buvau apygardos Nr. 1460 valdytojas, kai kartu su žmona sulaukiau kvietimo dalyvauti Klaipėdos Rotary klubo inauguracijoje. Klubo krikštatėvis buvo Karlskrona RK, o Lietuva tuomet buvo Suomijos apygardos sudėtyje. Niūrūs vaizdai, skurdas ir visa, likę po penkiasdešimties sovietinio plėšikavimo ir teroro metų, padarė mums labai stiprų įspūdį. Tiesą sakant, tokį stiprų, kad kartą mano žmona nebeiškentė: „Iš tiesų Rotary privalo ką nors daryti“. Ir Rotary padarė, beje, ir toliau daro. Kuomet situacija buvo pristatyta Danijos Rotary Tarybai, jos nariai nusprendė keisti veiklos prioritetus: mažinti paramą egzotinėms šalims, daugiau dėmesio skirti kaimynams Rytų Europoje.

Kaip sekėsi? Na, mielas skaitytojau, pabandyk įsivaizduoti nusileidimą šalyje, kurioje praktiškai niekas nekalba nei viena tų kalbų, kuriomis gali kalbėti tu; šalyje, kurioje užsienietis reiškia problemas ir pavojų. Toks buvo startas. Mums labai pasisekė, kad susipažinome su jauna bibliotekininke Jolanta, kuri tapo nepakeičiama pagalbininke. Būtent jos dėka mums pavyko pralaužti daugelį biurokratinių Lietuvos barjerų.

Rotary organizacijos veiklos atkūrimas Lietuvoje įgavo pagreitį po Rotary struktūros reorganizacijos buvusiose sovietinio bloko

šalyse. Atsižvelgiant į Danijos Rotary išreikštą poziciją, Lietuvos globa buvo perduota Danijai, Latvijos – Švedijai, o Estijos – Suomijai. Taigi Danijos apygarda Nr. 1460 perėmė Lietuvą savo globon. Patirtis parodė, kad tai buvo geras sprendimas, naudingas visoms šalims. Organizacijos atkūrimas buvo ir vis dar yra sunkus darbas. Mes turime surasti gerus narius, turime organizuoti daug susitikimų įvairiuose šalies miestuose, turime informuoti, instrukuoti, pasakoti, organizuoti ir t. t. Be darbo su iniciatyvinėmis grupėmis dar negalima pamiršti kasmetinių vizitų į jau inauguruosius klubus.

Nuo pat pradžių buvo aišku, kad Lietuvos įsijungimas į apygardą nereikia, jog apygarda yra Danijos. Turėjome sukurti tokią struktūrą, kuri geriausiai veiktų vietos sąlygomis. Dėl to įkūrėme Nacionalinį komitetą. Šis komitetas veikė sudėtingu laikotarpiu iki 2000–2001 m., kuomet Lietuva tapo integralia apygardos Nr. 1460 dalimi, tiesa, taip pat išlaikydama savo nepriklausomą biudžetą, komitetą, narystės katalogą ir žurnalą. Tą laikotarpį vadinu sudėtingu, nes RI prezidentų akys dažnai kryo į Baltijos šalis, sulaukdavome įvairių pareiškimų bei pasiūlymų. Lietuva, kaip Latvija bei Estija, buvo vadinamosios prezidentinės plėtros zonos ►

▲ Carsteno namuose Danijoje dažnai lankydavosi ir rotariečiai, ir įvairių programų dalyviai iš Lietuvos. Nuotraukoje Juozas Bečelis, Egidijus Bulavas ir Stanislovas Masiokas su žmonomis vieši Danijoje

Carstenas ne kartą dėkojo žmonai Anne-Mette, kuri leido jam dešimtį metų didesnę laiko dalį leisti ne savo namuose Bogense, o Lietuvoje ►

▲ Būdavo atvejų, kai Carstenas pats kraudavo labdaros siuntas ar atvairuodavo paramos prikrautus sunkvežimius į Lietuvą

1999 m. Dresdene vykusioje Rotary konferencijoje žemėlapiuose buvo brėžiamos naujos ribos. Carstenas visada palaikė Lietuvos nepriklausomos apygardos idėją pabrėždamas šalies identitetą ir rotaričių sugebėjimą savarankiškai dirbti

► (angl. *Presidential Extension Area*), o tai reiškė nepriklausomą Rotary zoną, valdomą prezidento paskirto pareigūno. Lietuvoje tai buvau aš. RI pasiūlė formuoti bendrą Baltijos šalių apygardą, kuri dėl daugelio priežasčių buvo neįmanoma. Tad visos trys šalys pasirinko grįžti į atitinkamas apygardas Danijoje, Švedijoje ir Suomijoje.

Tačiau nuo pat Rotary atkūrimo Lietuvoje pradžios nepriklausomos Lietuvos Rotary apygardos sukūrimas buvo pagrindinis tikslas.

1995 m. į Vilniuje vykusią apygardos konferenciją atvyko tuometis RI prezidentas Herb Brown. Jis pažadėjo, kad Lietuvoje įkūrus 40 klubų bus galima formuoti nepriklausomą apygardą. 1998 m. Naujajame Delyje vykusiam Rotary Parlamente buvo priimtas sprendimas, jog naujai apygardai pakanka turėti 40 klubų. Lietuvai Naujajame Delyje atstovavo Carstenas Lethas. Tačiau praėjus kuriam laikui mums buvo labai keista girdėti, jog RI Direktorių Taryba nusprendė, kad apygardą turi sudaryti mažiausiai 75 klubai. Kam tuomet Rotary Parlamentas, jei Direktorių Taryba gali imti ir pakeisti sprendimą, priimtą aukščiausiojo organizacijos organo, – Rotary Parlamento?

Lietuva kreipėsi į RI dėl nepriklausomos apygardos, tačiau atsakymo nesulaukė. Nepaisant šių neesminių nesusipratimų ir nesutarimų, darbai tęsėsi. Šiandien turime 37 klubus, po penkis Rotaract ir Inner-Wheel klubus. Turime ir savo sekretoriatą Vilniuje. Tačiau galutinis tikslas – nepriklausoma Lietuvos apygarda.

Iš tiesų mūsų veikla Lietuvoje nebuvo vien administracinė. Visiškai sugriautai šaliai reikėjo ir iki šiol reikia paramos beveik visose srityse. Kreipimaisi į Rotary klubus įvairiose pasaulio šalyse neliko be atgarsio. Per

šį laikotarpį Lietuvoje buvo įgyvendinta daugiau nei 400 humanitarinių projektų. Dar daugiau smulkių projektų įgyvendinta klubų lygmeniu. Visa tai nebūtų tapę įmanoma, jei ne aktyvus Skandinavijos, Vakarų Europos šalių, JAV, Australijos, Naujosios Zelandijos, Tailando įsitraukimas. Labai daug nuveikta švietimo srityje. Septynerius metus Danija su didele Demokratijos fondo parama organizavo „Ekonomikos ir demokratijos“ kursą, kuriuose dalyvavo nemažai atstovų tiek iš privataus, tiek iš viešojo sektoriaus. Lietuvos moksleiviams, studentams ir jauniems profesionalams buvo išdalyta daug vienerių, dvejų ir trejų metų trukmės stipendijų, pasiūlyta galimybių dalyvauti tokiose programose kaip GSE, Trumpalaikiai ir Ilgalaikiai jaunimo mainai, taip pat teikta ilgalaikių studijų su baigiamųjų egzaminų Danijos universitetuose galimybė. Paminėtinas ir labai rimtas sveikatos apsaugai skirtas projektas. Prastos sveikatos apsaugos, maitinimosi ir gyvenimo sąlygos turėjo įtakos tuberkuliozės atvejų skaičiaus didėjimui. Vertinant šiuolaikines keliavimo galimybes ir bendravimo intensyvumą, tuberkuliozės problema greitai gali tapti aktuali ir Danijoje. 2001–2002 metų apygardos Nr. 1460 valdytojas Erik Gravgard inicijavo projektą, kurio dėka įvairios ligoninės jau sulaukė modernios įrangos, leidžiančios efektyviau vykdyti ligos kontrolę. Dar daugiau – buvo dovanoti ir 24 tūkst. reagentų. Visa tai tik pradžia. Dar daug dalykų reikia padaryti.

Lietuvos Rotary vardu nuoširdžiai jums dėkoju. Visiems tiems, kurie prisidėjote ir padėjote nugalėti sunkumus. Ačiū už jūsų indėlį, už ypač svarbų indėlį, kuris, mes tikimės, tęsis ir toliau. Darbai laukia. ■

Vilma Mažeikienė, LRO komiteto pirmininkė, Kupiškio RK narė

Carstenas Lethas turėjo nenusakomą energiją rotarietiškai veiklai. Jo užsidegimas, pozityvi energetika, motyvavimas bei gebėjimas įtikinti imtis Rotary veiklos ir buvo pagrindas, kad susikurtų Kupiškio Rotary klubas, kad jame įgyvendintume daugybę projektų. Labai vertinu jo pamokas apie danų mentalitetą, tarptautinį bendravimą ir lietuviškos virtuvės pristatymo svečiams ypatumus. O pasak Carsteno, tai reiškia: „Tik ne cepelinai“.

Jonas Mickevičius, Kauno RK prezidentas 1999–2000 m.

Jis mus mokė pirmųjų Rotary žingsnių, nes pats turėjo didžiulę patirtį Rotary veikloje, padėjo užmegzti tarptautinius ryšius ir išvedė mus į tarptautinius vandenis. Imponavo dvi pagrindinės jo savybės – kuklumas ir disciplinuosumas. Jis reikalaudavo tiksliai ir laiku vykdyti užduotis, įgyvendinti projektus ar vykdyti kitus rotarietiškus įsipareigojimus, tačiau kartu likdamas lyg šešėlyje. Gal iš pradžių darydavo rūstaus ir šalto žmogaus įspūdį, bet iš tikrųjų buvo jautrus ir šiltas draugas. Labiausiai sujaudino, kai jis atvyko į mūsų Rotary klubo Naujųjų metų iškilmes Rumšiškėse, galėdamas tik sėdėti ratukuose ir kvėpuoti aparato pagalba. Tuo metu jis jau sunkiai sirgo, bet parodė savo didelę dvasinę ištvermę, pasišventimą rotarietiškai veiklai ir draugiškumą bei pagarbą mūsų Klubui.

Romualdas Bartaška, buvęs Lietuvos Rotary komiteto narys, Vilniaus RK garbės narys

Legendinis Rotarietis. Nebijau šio epiteto skirti būtent Carsteni Lethui, nors Lietuvos Rotary organizaciją nuolat globojo iniciatyvūs ir dalykiški apygardos Nr. 1460 valdytojai danai.

Man teko garbė artimiau pažinti C. Lethą būnant Lietuvos Rotary komiteto nariu bei Vilniaus krašto asistentu. Tai žmogus su didele Dievo dovana – rūpintis kitais žmonėmis, generuoti daugybę idėjų ir jas įgyvendinti. Pirmą kartą į Lietuvą atvykęs 1992 metais C. Lethas pasakė: „Iš karto įsimylėjau Jūsų šalį bei joje gyvenančius žmones“. Ir šiuos prieš dvidešimt pasakytus žodžius jis garbingai įrodė savo veikla.

Sunku apie C. Lethą, tokį smagų ir šiltai su visais rotariečiais bendravusį žmogų, kalbėti oficialiai, tačiau reikia priminti, kad jis pirmasis Lietuvoje padėjo atkurti Rotary organizaciją, prisidėjo prie Lietuvos Rotary žurnalo atsiradimo, didelį indėlį įnešė gerindamas bendradarbiavimą su Rotary fondu. Aktyvi jo veikla ir nuoširdus darbas davė puikių rezultatų Lietuvos Rotary organizacijai. Už nuopelnus Lietuvos valstybei 2000 m. jis buvo apdovanotas Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 5-ojo laipsnio ordinu. Lietuvoje tai pirmasis rotarietis, gavęs tokį apdovanojimą už veiklą Rotary.

Carstenas Lethas – tai Rotarietis, kuriam svarbiausia buvo ne žodžiai ir pažadai, o konkretūs darbai, apčiuopiama pagalba žmonėms ir, pasak jo, – „kad visiems ir visur galėtume sukurti geresnį gyvenimą“.

Nijolė Požarskienė, buvusi Nacionalinio Lietuvos Rotary komiteto narė, pirmoji Lietuvos Rotary komiteto pirmininkė, Klaipėdos RK „Aditė“ narė

Šis žmogus turėjo kažką ypatingo, sunkiai nusakomo žodžiais, į aplinką jis tiesiog spinduliavo rotarietišką filosofiją.

Iš pažūros labai trapus fiziškai, turėjo nepaprastai stiprią dvasią ir tikėjimą tuo, ką daro.

Likimas su Carstenu Lethu mane suvedė kuriant Rotary klubą „Aditė“. Būtent šiam žmogui esame dėkingos už klubo gimimą.

Nuo RI Konstitucijos pataisos, kad judėjime gali dalyvauti ir moterys, buvo praėję tik ketveri metai. Ilgai beldžiau į RI valdininkų duris su prašymu inauguruoti „Aditę“ kaip Rotary klubą. Nors teisiškai tai buvo įmanoma, morališkai, matyt, pasaulio vyrai dar nebuvo tam pasirengę. Vienas iš mano atkaklių laiškų pateko į Carsteno rankas. Jis atvyko pas mus į klubą ir buvo nustebintas aktyvios veiklos. Manau, tai jį ir įkvėpė mums padėti. Kai pagaliau pasiekėme pergalę, Carstenas kukliai prisipažino, kad jis susilaukė didelio pasipriešinimo iš RI valdininkų, tačiau matant rezultatą, galima spręsti, kad jo argumentai buvo stipresni už visų kitų. Taip pat buvo pasakyta, kad mūsų klubui daroma didelė išimtis, ir pasaulyje būsime pirmos ir paskutinės. Šis įvykis, manau, sukūrė precedentą, kuris suteikė galimybę atsirasti ne vienam klubui, kurio narės yra tik moterys.

Carstenas suformavo mane kaip rotarietę, jis degė kaip fakelas savo idėjomis ir noru veikti, užkrėsdamas tuo ir kitus. Ir tikriausiai tik praėjus tam tikram laikui, visą jo veiklą sudėlioję kaip mozaiką, suvoksime, kokią indėlį ši asmenybė įnešė į Lietuvos Rotary judėjimą.

Labai džiaugiuosi, kad jo namuose Danijoje iki šiol laksto šuniukas, vardu Nijolė...

Simonas Petrulis, vienas iš Kauno Rotaract klubo įkūrėjų, RK „Dipolis“ narys

Atėjau į Rotary pasaulį prieš 17 metų, kuomet Lietuvos Rotary organizacija dar tik kūrėsi. Visiems trūko žinių, partitės, ir, žinoma, suvokimo, kas yra tikroji Rotary šerdis. Tik pradėjus kurti pirmajam Lietuvos – Kauno – Rotaract klubui, susidūriau su sportišku ir žvitrū garbingo amžiaus ūsuotu rotariečiu, kuris iškart paklausė, ką gi konkrečiai mes veikiame ir kokie mūsų, kaip klubo, planai? Oho, pamaniau, dar tik atsiradome, o jau atskaitos gresia...

Tik po kurio laiko susipažinau su dvasingu, geranorišku ir visada jaunimą palaikančiu išties kariškio munduru kostiumuotu vyresniuoju broliu, kuris Lietuvoje nuo „sqvaržėlės“ kūrė Rotary. Jis mokėjo mums, tuomet dar nepasiekiamais atrodžiusiais verslininkus ir politikus, akademikus ir menininkus, daktarus ir teisininkus „pamuštruoti“ taip, kad jie netaptų „peilių ir šakučių“ klubais. Būtent C. Lethas man tapo Rotary autoritetu ir sektinu pavyzdžiu, kaip tiesiai šviesiai bendrauti su bet kokio rango žmonėmis neperžengiant plonytės linijos ir neprarandant diplomatiškumo bei subtilaus etiketo. Linkėčiau kiekvienam jaunam lyderiui turėti tokį mokytoją.

**Gediminas Rimdeika, buvęs Sapiegos ligoninės direktorius,
buvęs Lietuvos Rotary komiteto narys, Trakų RK narys**

1994 m. vasarą simpatiškas, labai kuklios išvaizdos žmogus pravėrė Sapiegos ligoninės direktoriaus kabineto duris ir pasisveikinęs lietuviškai, prakalbo anglų kalba. Jis domėjosi ligoninėje gydomu kontingentu, ar tikrai čia gydomi nuo represijų nukentėję žmonės: sausio 13-ąją išgyvenusieji, černobyliciai, Sibiro tremtiniai ir kt.

Patenkinęs savo „smalsumą“ pasakė, kad Rotary organizacija gali padėti šiai ligoninei, nes tuomet rusų kariškiai buvo išsivežę beveik viską, kas buvo tinkama naudoti.

Po kelių savačių su tuomete Lietuvos Rotary generaline sekretore Edita Katinaite jis pateikė siūlomos įrangos ir baldų sąrašą, paliko Danijos Egtved ir Vaile Rotary klubų rekvizitus ir kontaktus.

Tai buvo intensyvios paramos pradžia. Carstenas tapo mūsų šeimos ligoninėje nariu. Jį visi pažinojo asmeniškai. Jis rūpinosi ir darbuotojais, ir ligoniais, paramą siuntė visiems.

Kartą ligoninės laboratorijos vedėja padėjavo dėl pasenusio biocheminio analizatoriaus. Carstenas tai išgirdo ir po kelių dienų paskambinęs paklausė, kur galima nupirkti mums reikalingą aparatą, nes jis norvegų rotariečiams pasakėjo apie danų remiamą ligoninę, ir šie pasakė, „kad nėra durnesni už danus ir taip pat nori prisidėti“. Šis analizatorius ir dabar tarnauja žmonėms. Ir tai dar ne viskas. Lietuvos verslininkai ir įvairios organizacijos, tarp jų ir farmacijos įmonės, užsikrėtė Carsteno „virusu“. Per daugiau nei dešimt metų Sapiegos ligoninė sulaukė paramos už daugiau nei 12 mln. litų. Tai buvo vienintelis būdas jai atsistoti ant kojų, nes valstybė remti įrenginiais neturėjo galimybių.

Carstenas dažnai atvykdavo į ligoninę su Danijos rotariečiais ir kaip tikras šeimnininkas vedžiodavo svečius ir rodydavo skirtingas labdaras, įvardydamas, iš kur kiekviena jų atkeliavo. Ypač pabrėždavo, kad jos ne sandėlius „puošia“, o dirba palatose ir kabinetuose. Kolektyvui pasiūlius, Carstenas Lethas išrinktas Sapiegos ligoninės garbės nariu.

Antanas Bakutis, buvęs Nacionalinio Rotary komiteto ir Lietuvos Rotary komiteto narys, Kauno RK narys

Kokia plati Carsteno Letho palikta brydė Amžinybės pievoje...

Likimas mus suvedė 1994 metais per Šiaulių Rotary klubo inauguracijos iškilmes. Tuomet jis, kaip apygardos Nr. 1460 valdytojas ir koordinatorius Lietuvai, sakė prasmingą sveikinimo kalbą. Artimiau pabendravęs pastebėjau, kad jo, kaip buvusio karininko, įgūdžiai buvo labai naudingi Lietuvos Rotary judėjimui. Visada žavėjo jo laikysena, erudicija, pozicija, aiškus strateginių tikslų formulavimas ir gebėjimas tai, ką užsibrėžė, kryptingai įgyvendinti. Visada reiklus sau jis skatino ir mus veikti pagal išliekamąją vertę turinčius ilgalaikius projektus ir pats tai vykdė savo veikla, patarimais, pamokymais. 1995 metais jis iš tuo metu veikusių (Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio, Šilutės) Rotary klubų atstovų suformavo Lietuvos Nacionalinį (tautinį) Rotary komitetą, kuriam ir vadovavo. Didžiuojusi, kad 1995–1998 metais dalyvavau šio komiteto veikloje, mokiausi iš C. Letho nuoseklumo, pasišventimo pasirinktos veiklos kryptims. Jau 1996 metais Kaune, per antrąją Lietuvos Rotary konferenciją, Carstenas siūlė steigti Lietuvos Rotary apygardą. Jis pamilo Lietuvą ir jos žmones, labai džiaugėsi ir didžiavosi Lietuvos moksleiviais, kuriuos komitetas rekomenduodavo vykti mokytis į Daniją. Moksleiviai per pusmetį išmokdavo danų kalbos, tapdavo geriausiais mokiniais ir savo pavyzdingu elgesiu pelnydavo Danijos rotariečių pagarbą. C. Letho dėka Kauno Rotary klubas tapo ilgalaikių jaunimo pasikeitimo programos dalyviu. C. Lethas visada buvo sektinas pavyzdys, imponavo savo geranoriškumu ir savitarpio pasitikėjimo principų realizavimu. Mums buvo didelė garbė, kad C. Lethas sutiko būti mūsų klubo garbės nariu, visada juo ir liks, nes gyvens mūsų prisiminimuose... Juk atminimas tarsi žiedas, tarsi meilės ženklas, susiejantis išėjusiuosius ir gyvenančius...

Antanas Stankus, Tauragės RK pirmasis prezidentas

Su Carstenu Lethu susipažinau 1995 metais. Tai labai draugiškas, nuoširdus ir nesavanaudis žmogus. Jis labai daug padėjo kuriant Tauragės Rotary klubą. Į inauguracijos šventę kartu su Carstenu atvyko net 18 Danijos Herning Ost Rotary klubo narių ir šventė vyko iki ryto. Jis daug kartų lankėsi mūsų klube, padėjo gauti labdaros ir įrangos Tauragės ligoninei ir t. t. Dažnai kalbėdavome įvairiomis temomis, jis netgi pasakodavo apie savo asmeninius reikalus, pavyzdžiui, apie tai, jog viesulas Danijoje išvartė didelę dalį pono Letho nuosavo miško, miško, kiek problemų jam tai sukelia. Taip pat su juo teko dalyvauti Danijoje renkant Rotary apygardos valdytoją.

Marijampolės ligoninėje – projektas „SUREMKIME PEČIUS“

Gegužės antrojoje pusėje Marijampolės ligoninėje surengta neeilinė šventė – oficialiai atidarytas Vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos skyrius. Šis skyrius renovuotas 2010 metų TV3 projekto „Chorų karai“ antrosios vietos laimėtojo – Marijampolės „Mėlynojo choro“ – iniciatyva, taip pat Marijampolės Rotary klubo pastangomis, rūpesčiu ir organizaciniu darbu, finansiškai remiant Marijampolės savivaldybei bei įgyvendintas parengus miesto bendruomenės projektą „Suremkime pečius“.

Šio projekto istorija prasidėjo prieš kelerius metus, kai TV3 rengė labai populiarią pirmąjį „Chorų karų“ projektą ir jame dalyvavęs Edmundo Seilias vadovaujamas Marijampolės „Mėlynasis choras“ laimėjo antrąją vietą. Choristai apsisprendė, kad, jei laimės prizinę vietą, tuos pinigus skirs labiausiai pažeidžiamai visuomenės grupei – sergantiems vaikams. Tad projekto įgyvendinimo pradžia ir buvo „Mėlynojo choro“ ligoninei padovanotos laimėtos lėšos – 15 tūkst. litų.

Prie „Mėlynojo choro“ iniciatyvos iš pat pradžių aktyviai prisidėjo ir Marijampolės rotariečiai. Tuometis jo prezidentas Klemencas Agentas, pasitaręs su klubo nariais, miesto verslininkais bei savivaldybės atstovais, nutarė, kad būtina atnaujinti Vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos skyriaus patalpas. Marijampolės savivaldybė šiam tikslui skyrė 120 tūkst. litų, Marijampolės RK – 18 tūkst. litų. Likusias lėšas darbais nutarė padengti rangovas (UAB „Statybos ritmas“) – jis gana greitai ir kokybiškai juos atliko. Projektavimo darbais prisidėjo ir rotariečių vadovaujamos įstaigos – R. Marcinkevičienės projektavimo biuras bei UAB „Travėja“. Prasidėjus darbams, projektas buvo įvykdytas per metus.

„Šiandien, kerpant juostelę, norime su visa miesto bendruomene pasidžiaugti, jog, suremiant pečius, iš mažų dalykų bendromis jėgomis galima padaryti gana didelius ir gražius dalykus“, – skyriaus atidarymo ceremonijoje kalbėjo ligoninės direktorė Audronė Kuodienė.

Tuometis „Mėlynojo choro“ solistas vedlys Edmundas Seilius, skyriaus atidarymo cere-

monijoje dalyvavęs kartu su keletu choristų bei žmona Kristina Zmailaite, pasidžiaugė, jog geros idėjos ir choristų entuziazmo dėka vaikams suteikiamos puikios gydymo sąlygos. „Iš pradžių, kai rotariečiai pasiūlė šią idėją ir apžiūrėjome galimas patalpas, buvo net baisu. Jos buvo apleistos, atrodė, kad mūsų

pratimą, kad surėmus pečius galima padaryti daug. Mūsų darbas baigėsi, o gydytojai dirbs ištikus metus“.

Skyriaus atidarymo ceremonijoje dalyvavo ligoninės kapelionas Remigijus Maceina. Jam pašventinus skyriaus patalpas, simboliškai buvo perkirpta atidarymo juostelė. Susi-

Atidarymo ceremonijoje „Mėlynojo choro“ generolas E. Seilius džiaugėsi, kad gera idėja ir choristų entuziazmas vaikams sukūrė puikias gydymo sąlygas

2010 metų TV3 projekto „Chorų karai“ II vietos laimėtojo - Marijampolės „Mėlynojo choro“ iniciatyva, Marijampolės ROTARY klubo pastangomis, pagalba, rūpesčiu ir organizaciniu darbu 2012 m. gegužės 18 d. atidarytas VŠĮ Marijampolės ligoninės vaikų raidos sutrikimų ankstyvosios reabilitacijos skyrius.

Projekto rėmėjai:
Marijampolės savivaldybė
UAB „Statybos ritmas“
UAB „Mavista“
R. Marcinkevičienės projektavimo biuras
UAB „Travėja“
Marijampolės ROTARY klubas
Marijampolės „Mėlynasis choras“
UAB „G4S Lietuva“

idėja sunkiai įgyvendinama. Tačiau atsirado daug geranorių žmonių, ir bendromis jėgomis pasiekėme tokį rezultatą. Širdyje man labai smagu ir noriu visus pasveikinti įgyvendinus puikų projektą.

Seimo narys, Marijampolės klubo rotarietis Albinas Mitrulevičius, šventėje kalbėdamas apie projektą „Suremkime pečius“, priminė liaudies posakį, kuriame sakoma: „kad būtum laimingas, padaryk kažką gero ir kitiems“. Anot A. Mitrulevičiaus, šis projektas itin reikšmingas tiek miesto bendruomenei, tiek medicams, nes tai „bendros pastangos, bendras noras ir bendras darbas“.

„Marijampoliečių bendruomeninės jėgos dėka padarėme didelį ir svarbų darbą“, – kalbėjo rotarietis K. Agentas. Malonu pasidžiaugti bendru kūrinium. Tai vienas didžiausių bendruomenės atliktų darbų“, – sakė buvęs klubo prezidentas.

Įvykdytu projektu pasidžiaugė ir kiti Marijampolės rotariečiai. Audrius Grybauskas, dabartinis klubo prezidentas, teigė, jog „šio projekto įgyvendinimas bendruomenėje galbūt bus posūkio taškas į suartėjimą ir su-

rinkusieji galėjo apžiūrėti modernias skyriaus patalpas, pabendrauti su ten dirbančio medicinos personalo darbuotojais.

Tam, kad bėgant laikui nepasimirštų, kas prisidėjo prie šių patalpų įkūrimo, skyriaus patalpose buvo pakabinta atminimo lentelė. Visa projekto vertė – 250 tūkst. litų, iš jų labdaringai atliktų projektavimo ir statybos darbų – apie 100 tūkst. litų.

Šio skyriaus tikslas – kuo anksčiau nustatyti galimą vaiko raidos sutrikimą, siekti neigalaus vaiko kuo didesnio savarankiškumo ir įtraukimo į visuomenę, socialinę aplinką. Pacientai – vaikai nuo naujagimių iki ketverių metų amžiaus, turintys įvairių judėjimo, kalbos, elgesio sutrikimų ar jų rizikų. Skyriuje dirba socialinis pediatras, psichologas, logopedas, kineziterapeutas ir kiti specialistai. Per metus šis skyrius įvairiose reabilitacijos programose gali priimti iki 300 vaikų, kuriems reikia skirtingų procedūrų.

Skyriaus vedėja, socialinė pediatrė Laima Šiupienytė, sakė, kad kolektyvas ne iš karto patikėjo savo akimis, kai pamatė puikiai suremontuotas ir įrengtas naujas patalpas. ■

13 TŪKSTANČIŲ KILOMETRŲ į pasaulio kraštą

Paskutinė GSE kelionė

Įspūdinga gamta, vieni geriausių paplūdimių pasaulyje, kelių šimtų kilometrų atstumas nuo vienos degalinės iki kitos, koalos, nuodingos gyvatės, pavojingi krokodilai ir dvigubai daugiau nei gyventojų, t. y. apie 40 mln., kengūrų.

Visas šias egzotiškas smulkmenas vilnietė, reumatologijos srities rezidentė Diana Karpec apie Australiją žinojo prieš išvykdamą į tolimąjį žemyną. Jos ir padėjo merginai patikėti, kad ji – už tūkstančio kilometrų nuo Lietuvos esančioje daugelio europiečių svajonių šalyje. „Pirmomis dienomis buvo sunku patikėti, kad esu Australijoje, – įspūdziais iš kelionės su „Lietuvos Rotary“ žurnalu dalijosi Diana. – Tačiau ligoninės kieme išvydusi šimtus kengūrų, kurias buvo galima atsargiai apsikabinti ir paglostyti, suvokiau, kad ištis esu čia“. Kitais metais specializuota gydytoja reumatologe tapsianti vilnietė – viena iš septynių Rotary Grupės studentų mainų (angl. *Group Study Exchange*, GSE) komandos narių, šiais metais susipažinti su kita kultūra ir patobulinti savo profesinių įgūdžių vykusią į Australiją.

20 valandų lėktuve

Į kitame pasaulio krašte esančią šalį GSE komanda iškrido vasario pabaigoje ir ten praleido penkias savaites. Be Vilniaus Rotary klubo rekomenduotos Dianos, Lietuvai Australijoje atstovavo ir Vilnius International Rotary klubo rekomenduota finansų konsultantė Irma Janonienė bei Klaipėdos RK „Aditė“ rekomenduota teisininkė Eglė Adamonytė. Danijai atstovavo turizmo konsultantė Anne-Mette Sorensen, finansų konsultantas Jesperis Horlykas Nielsenas, pradinį klasių mokytoja Lene Kumbalch ir komandos vadovas, rotarietis Kimas Fulgsangas. Pastarąją Diana vadina „geriausiu vadovu ir draugu“. Lietuvos ir Danijos atstovai įspūdžių sėmėsi vienoje iš šešių Australijos valstijų – šalies pietryčiuose esančiame ir daugiausiai valstybėje gyventojų turinčiame Naujajame Pietų Velse. Čia GSE komanda aplankė dešimt Rotary klubų. „Atstumas tarp toliausiai vienas nuo kito esančių Rotary klubų buvo apie 700 kilometrų, – įspūdziais dalijosi Diana. – Tačiau australai sakydavo, kad tai visai nedidelis atstumas – „just around the corner“ (liet. k. „už kampo“).

„Nedideliems“ australiškiems atstumams įveikti kartais prireikdavo 42–48 valandų kelionės. „Ne mažiau įdomi patirtis buvo ir 20 valandų be pertraukos trukęs skrydis į šią valstybę“, – pasakojo mergina.

Kultūros skirtumų – nedaug

Australija – viena iš toliausiai nuo Lietuvos esančių šalių, tačiau kultūros skirtumų tarp lietuvių ir australų nedaug. „Lengviau net būtų kalbėti apie panašumus, nei apie skirtumus“, – sakė Diana. Pasak jos, Australijos klimatas ir ekonominė situacija lemia, kad šios valstybės piliečiai labiau nei lietuviai rūpinasi savimi, yra laimingesni, labiau atsipalaidavę ir besimėgaujantys visaverčiu gyvenimu. „Net per 80 metų sulaukę australai vairuoja automobilius, važinėja dviračiais, keliauja po šalį, aktyviai buriasi į įvairius klubus ir organizacijas, rytais šoka virtuvėje, o kartais net atsistoja ant banglentės!“ – teigė mergina. Per ilgiau nei mėnesį trukusią kelionę GSE komanda daug girdėjo ir apie kitą šalies pusę – aborigenus, – kurių kultūra ir gyvenimo būdas labai skiriasi nuo likusių Australijos gyventojų.

Diana džiaugiasi Australijoje įgyta ne tik kultūrine, bet ir profesine patirtimi. „Aplankiau keletą ligoninių, medicinos centrų, susipažinau su Australijos sveikatos apsaugos sistema, kelias dienas dirbau su gydytojais reumatologais, mokiausi sąnarių echoskopijos ir stebėjau reumatinių ligų diagnostikos, gydymo ypatumus, – vardijo reumatologijos srities rezidentė. – Ypatinga patirtis buvo galimybė apsilankyti vienintelėje pasaulyje organizacijoje „Royal Flying Doctor Service“. Na, be abejo, įspūdjį paliko ir skaičiai: Australijoje šeimos gydytojas per valandą uždirba apie 400 litų... Net nekomentuojau, tai daug ar mažai“.

Neįtikėtinas atsitiktinumas

Vizito Australijoje metu GSE komandos nariai gyveno dešimtyje skirtingų šeimų. „Kas kelias dienas vykdavome iš vieno regiono į kitą, apsigyvendavome vis naujose šeimo-

Šeši komandos nariai ir jos vadovas per penkias savaites Australijoje aplankė 10 Rotary klubų. „Nedideliems“ australiškiems atstumams tarp klubų įveikti kartais prireikdavo 42–48 valandų kelionės.

➤ se, – pasakojo vilnietė. – Sykį įėjusi į namą, kuriame, kaip maniau, gyvenau, ėmiau ieškoti savo kambario. Kurį laiką vaikstant po namus kirbėjo mintis, kad kažkas „namie“ ne taip. Netrukus paaiškėjo, kad įėjau visai ne į savo šeimos namus, o į kaimynų. Australai niekada nerakina durų, taigi tai padaryti nebuvo sudėtinga.

Mergina juokėsi, kad svetimą žmogų savo namuose išvydusi namų šeiminingė ištis išsigando ir nesuprato, kas vyko. „Kodinis pavadinimas „Rotary“ šiuo atveju nepadėjo. Girdėjau, kaip išvariusi mane iš savo namų moteris užrakino duris. Manau, nuo tos dienos ji duris rakins visada“, – nuotykius pasakojo Diana.

Tačiau dar ryškesnis prisiminimas – neįtikėtinas atsitiktinumas. „Paskutinį savaitgalį prieš skrydį namo lankėmės viename mažame miestelyje, – sakė mergina. – Norėdama pasiklausti informacijos, gavėje priėjau prie atsitiktinio žmogaus ir jį užkalbinau. Išgirdęs mane kalbančią, vaikiną pasiteiravo, iš kur aš esu. Kai pasakiau, kad iš Lietuvos, jis su manimi pasisveikino lietuviškai ir paklausė „Kaip sekasi?“

Paaiškėjo, kad atsitiktinai užkalbintas vyras prieš kurį laiką vyko į Lietuvą ieškoti savo giminių. „Jis jas rado, o mums papasakojo, koks egzotiškas jam pasirodė sostinės Pašilaičių rajonas, kaip jam patiko Puntuko akmuo, kad ant savo peties turi išsitatuiravęs Lietuvos herbą, Vytį, – šypsodamasi pasakojo Diana. – Įdomiausia tai, kad iš visų galimų variantų paprašyti pagalbos priėjau būtent prie šio vaikinio“.

Pasidalinti neįmanoma

Apibendrinama savo įspūdžius Diana pasakojo, kad kaip ir kiekvienos kelionės, taip ir GSE patirtis – tai patyrimas, kurį jauti, bet kuriuo niekaip negali pasidalinti. „Įspūdžių buvo beprotiškai daug – tai ir sutikti žmonės, ir laukinė gamta, ir alyvuogių plantacijos, ir

gyvulių fermos, vynuogynai, pasiplaukiojimai jachta ir banglentėmis, saulėtos dienos... Tačiau visa tai tik skambios detalės. Emocijas ir pojūčius perteikti sunku“, – sakė reumatologijos srities rezidentė.

Kelios savaitės svečioje šalyje, daugybė oficialių prisistatymų, pasakojimų apie save ir savo šalį Dianai neišvargino. „Sunku niekada nebuvo – viskas buvo puikiai suorganizuota. Reikėdavo tik ryte atsikelti ir 12–14 valandų per dieną trukdavusi programa prasidėdavo, – kalbėjo mergina. – Sunku buvo tik sugrįžti į realybę ir suvokti, kaip turiningai ir kitaip galima praleisti penkias savaites“.

Australai lankėsi Lietuvoje

GSE programa vykdoma tarp dviejų Rotary apygardų. Taigi po lietuvių–danų komandos kelionės į Australiją gegužę į Daniją ir Lietuvą atvyko australų komanda: aplinkosaugos švietimo specialistė Alicia Martin, sveikatinimo specialistė Katie McHugh, radiologijos specialistė Kirrilea Mills, aplinkosaugos specialistas Stephenas Shoesmithas ir komandos lyderė, žmoniškųjų išteklių specialistė rotarietė Anita White.

Lietuvoje australai viešėjo savaitę. Sostinėje svečiai lankėsi medicinos centre „Northway“, bendrovėse „Cowe Lithuania“ ir „People Link“, Miškų urėdijoje bei Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose. Kaune jie praleido naktį Pažaislio vienuolyne, o iš čia išvyko į pajūrį – aplankė Palangą ir Klaipėdą.

Paskutinė GSE kelionė

Rotary fondas nutraukė GSE programos finansavimą. Taigi kelionė į Australiją – paskutinė tarptautiniu lygmeniu organizuota Rotary grupinių mainų kelionė.

„Rotary fondas nutraukė finansinę paramą programai, – sakė GSE programos Lietuvoje kuratorius, Vilniaus RK narys Kristupas Žegunis. – Rotary apygardoms palikta galimy-

Buvęs GSE komandos vadovas E. Buika (dešinėje) suorganizavo svečiams iš Australijos nakvynę Pažaislio vienuolyne

bė šią programą įgyvendinti savarankiškai, tačiau tai reiškia, kad jos pačios turėtų šią programą ir finansuoti“.

Būsimoji apygardos Nr. 1460 valdytoja Anette Lowert nusprendė kitais metais GSE programos neinicijuoti. Paskaičiuota, kad šios programos įgyvendinimas apygardai kasmet kainuotų papildomus 83 tūkst. litų. „Apygardos atstovų iš Danijos nuomone, nors dauguma rotariečių įsitikinę, kad Grupinė mainų programa yra puikus projektas, į šią programą kasmet investuoti tokią sumą yra pernelyg brangu“, – kalbėjo K. Žegunis.

Buvęs GSE komandos vadovas, RK „Dipolis“ narys Egidijus Buika atkreipė dėmesį į Australijos rotariečių planus. „Jie planuoja programą įgyvendinti savarankiškai, – žurnalui sakė E. Buika. – Šiuo atveju pagrindiniai skirtumai būtų tie, kad programa būtų vykdoma kas antrus metus, o atrinkti žmonės turėtų asmeniškai susimokėti už kelionę, mainus įgyvendinančių apygardų atstovų skaičius būtų vienodas. Visa kita liktų taip pat“.

Atstovai lankėsi aštuoniuose valstybėse:

Norvegijoje,

Jungtinėse Amerikos

Valstijose,

Naujojoje Zelandijoje,

Indijoje,

Taivane,

Filipinuose,

Australijoje.

Juliaus Kalinsko nuotr.

Mėgstantiems „susitarti“ reikia skaityti užrašus

Jeigu jums teks apsilankyti Vilniaus Lietuvos tūkstantmečio Rotary klube, nenusibykite, jei klubo nariai labai rimtai jūsų paklaus, ar neduodate kyšių. Piliečių sąmoningumą netradicinėmis priemonėmis nusiteikę ugdyti klubo rotariečiai atkreipė visuomenės, pareigūnų ir žiniasklaidos dėmesį.

Rodo asmeninius principus

Pasaulinio korupcijos barometro *Transparency International* pateiktais 2010 metų duomenimis, Lietuva pagal kyšininkavimą pirmąją Europos Sąjungoje. Beveik du trečdaliai apklaustų lietuvių mano, kad korupcijos lygis šalyje per pastaruosius trejetą metų išaugo, o 78 proc. mano, kad šalies valdžios pastangos kovoti su korupcija yra neefektyvios.

Vilniaus Lietuvos tūkstantmečio RK nariai klube ne kartą diskutavo apie kyšių davimo praktikas, svečiuose lankėsi policijos pareigūnai, pasakoję, kaip ir iš ko jie gyvena. Diskusijos vykdavo pakankamai dažnai, ir rotariečiai nusprendė, jog reikia kažką daryti.

„Esame palyginti jaunas klubas, ir dauguma mūsų dar nėra sukaupę didelio finansinio

kapitalo, tad nusprendėme pasitelkti kitus savo išteklius, – projekto pradžią prisimena jo koordinatorių Šarūnas Pečkus. Idėja gimė prisimenant dar prie nepriklausomybės ištakų buvusius labai populiarius lipdukus „Tik nereikia mūsų gąsdinti“.

Išlaikę panašią formą klubo nariai pakeitė užrašą „Aš neduodu kyšių“. Toks lipdukas turėjo atkreipti dėmesį ir parodyti asmeninius principus. Pradėti rotariečiai nusprendė nuo vairuotojų.

Nuomonės įvairios

Praejusius metų gegužę per keletą valandų buvo išdalyta pirmoji lipdukų partija – vienas tūkstantis lipdukų. „Išėjome į Vilniaus gatves ir keletoje judrių sankryžų siūlėme juos vairuotojams, – pasakoja Š. Pečkus. Nustebome, kad lipdukus išdalyti pavyko labai greitai“.

Iki šių metų gegužės rotariečiai išplatino beveik 40 tūkst. tokių lipdukų. Jie buvo nemokamai dalijami degalinėse, parduotuvėse ir kitose vietose.

Iniciatyva susilaukė visuomenės dėmesio, o tolesnės diskusijomis rotariečiai sukūrė specialią svetainę *Facebook* socialiniame tinkle. Projekto koordinatorių pasakoja, kad joje galima pasiskaityti įvairiausių komentarų. „Aišku, daugelis argumentuoja: „tegu

neima, tai ir neduosiu“. Tačiau iš esmės nuomonių įvairovė svyruoja nuo vieno kraštutinumo „Super, jėga!“ iki kito – „Kaip daviau, taip ir duosiu“.

Nereikia „tartis“

Kadangi lipdukus sekėsi išdalyti labai greitai, o žmonės juos mielai klijavo ant savo automobilių, rotariečiai pasirengė antram žingsniui. „Pasikvietėme į klubą policijos generalinį komisarą Saulių Skvernelį ir papasakojome jam, ką jau nuveikėme, – prisimena Š. Pečkus. Pristatymo pabaigoje turėjome parengę, kaip mes manėme, šokią tokią provokaciją: parodėme skaidrę, kurioje ant policijos automobilio buvo užklijuotas lipdukas „Aš neimu kyšių“. Mūsų nuostabai jis sureagavo labai entuziastingai, sakė, darom! Jei reikės pagalbos, skirsime atsakingą pareigūną ar panašiai. Manėme, gali sukliudyti kokie politiniai niuansai ar baimė sulaukti neigiamų atsiliepimų, tačiau to nebuvo“.

Plėtojant mintį buvo pagaminti ir dar vienos rūšies lipdukai – „Pagautas siūlydamas kyšį“. Tokį lipduką gauna pareigūnai, kurie sulaikė asmenį, siūlantį kyšį ir jam pradėtas ikiteisminis tyrimas. Toks lipdukas klijuojamas ant automobilio stiklo iš vidaus, o vidinėje lipduko pusėje užrašoma informacija, tokia kaip by- ➤

los numeris ir pan. Ten taip pat užrašyta, jog tai Vilniaus Lietuvos tūkstantmečio Rotary klubo kartu su Policijos departamentu vykdoma akcija. Policijos automobilyje sėdintis žmogus prieš siūlydamas pareigūnams „susitarti“ turėtų atkreipti dėmesį, ar kur nors nematyti tokio lipduko.

Už kiekvieną naujai užvestą bylą policininkai gauna papildomus lipdukus. Kol kas daugiausiai – penkis lipdukus – yra surinkęs pareigūnų ekipažas Šiauliuose. Tai pareigūnai padarė per mėnesį gerokai pralenkdami statistinį vidurkį.

Lipdukai populiariūs

Rotariečiai tarėsi su policija, kiek lipdukų jiems gaminti. Iš viso yra 1,2 tūkst. policijos automobilių. Žinoma, ne visi jie kelių patrulių. Su atsarga buvo pagaminta 2 tūkst. lipdukų, nes pasitaikys atvejų, kai nusilups, pames ir pan. Pirmasis tūkstantis lipdukų buvo išdalintas per mažiau nei du mėnesius.

Lipdukų „Pagautas siūlydamas kyšį“ pagaminta 500 vienetų. Praėjusiais metais už tokius nusikaltimus buvo užvesta mažiau nei 400 bylų. „Suskaiciavome, kad, jei kiekvienai mašinai išdalinsime po vieną lipduką, tai jau bus trijų metų norma. Tačiau birželio viduryje policija paprašė dar poros šimtų lipdukų“, – pareigūnų entuziazmas džiugina projekto koordinatorių.

Apdovanos sąžiningus

Tai – socialinė akcija, be jokios prievartos pareigūnams. Prieš dalyvaudami akcijoje pareigūnai raštu deklaruoja, kad sutinka dalyvauti akcijoje ir prisiklijuoti lipduką.

Rotariečiai labai norėtų apdovanoti ir taip paskatinti sąžiningus pareigūnus. Spalio 2 d. vyks įspūdingas koncertas, kurį transliuos LNK, skirtas policijos dienai ir Kelių policijos 80-mečiui. Tad šiuo metu Rotary nariai dirba, kad sukauptų pakankamą prizų fondą pareigūnams apdovanoti.

Rotariečiai svarstė prizinį fondą daryti piniginių, tačiau po diskusijų priėjo išvados, kad keistai atrodytų, jei už tai, kad policininkas neima kyšio, Rotary dovanos pinigus. Tad apsisėdęs ties kitokiais prizais, pavyzdžiui, pareigūnų poilsinės kelionės į užsienį su šeima, poilsis Lietuvos kurortuose ar išmanusis telefonas.

„Šiuo metu dėl prizų deramės su rėmėjais. Esame paskaičiavę, jog bendras biudžetas yra apie 20 tūkst. litų. Iš jų maždaug pusė tos sumos yra gamybiniai kaštai, o kita skirta prizams. Kvietėme prisidėti ir kitus klubus, tačiau nors idėja ir labai entuziastingai sutinkama, piniginių klubai neskuba atverti“, – apgailestauja koordinatorius.

Kurie pareigūnai bus apdovanoti? Negalima vienareikšmiškai teigti, kad tai bus tie, kurie surinko daugiausiai lipdukų, nors šis skaičius

bus svarbus. Patys policijos pareigūnai pagal savo sistemą atrinks akcijoje dalyvaujančius ir nepriekaištingos reputacijos pareigūnus.

Bus tiesiog baisu

Žiniasklaida dažnai neigiamai nušviečia mūsų policiją, tačiau klubo nariai šio projekto metu teigia tarp pareigūnų sutikę tikrai puikių asmenybių.

„Neturime iliuzijų, kad vieną dieną visi nustos duoti ir imti kyšius. Skaitėme įvairių atsiliepimų, bet tiesa ta, kad bus baisu įsėdus į automobilį, ant kurio lango – penki lipdukai, bylojantys apie anksčiau kyšį siūliusių asmenų likimą, pačiam pasiūlyti „tartis“, – šypsosi Š. Pečkus.

Klubo vykdoma akcija neturi pabaigos. Organizatoriai norėtų, kad ji tęstųsi ir apdovanojimai būtų teikiami ir kitąmet, ir dar po metų. Taip pat yra planų, kad tokie lipdukai atsirastų ir ant gydytojų bei savivaldybės kabinetų durų. ■

Sekti informaciją apie akciją galima:

<http://www.facebook.com/as.neduodu.kysiu>

Klubai, norintys prisijungti prie projekto,

kviečiami susisiekti su koordinatoriumi Š. Pečkumi,

tel. 8 687 93876, el. paštas: sarunas.peckus@gmail.com.

Atnaujintos derybos dėl savarankiškos Lietuvos Rotary apygardos

Kovo 9 d. Klaipėdoje vykusiame LRO komiteto posėdyje buvo vienbalsiai priimtas nutarimas steigti darbo grupę dėl apygardos Nr. 1460 perskyrimo į atskiras Danijos ir Lietuvos apygardas.

Darbo grupę sudaro šeši rotariečiai, po tris iš Danijos ir Lietuvos. Komitetas iškėlė ir patvirtino tris narius iš Lietuvos: buvusią Lietuvos Rotary komiteto pirmininkę Nijolę Požarskienę (Klaipėdos RK „Aditė“), buvusį apygardos valdytoją Virginijų Kontrimą (Kauno RK) ir būsimąjį valdytoją Juozą Šarkų (Vilniaus RK).

Darbo grupės tikslus komentuoja Nijolė POŽARSKIENĖ.

Egidijaus Januško nuotr.

Kodėl būtent šiuo metu kilo poreikis vėl kalbėti apie nepriklausomą Lietuvos Rotary apygardą?

Turime žinių, kad po keleto metų Rotary apygardos gali būti dar labiau stambinamos. Tai lėšų taupymo sumetimais būtų daroma nebe pirmą kartą. Lietuvai tai gali reikšti, kad mes būtume atskirti nuo Danijos ir prijungti prie, pavyzdžiui, Baltarusijos ar Kaliningrado. Konkretūs RI veiksmai šiuo klausimu numatyti maždaug 2015–2016 metais, todėl nusprendėme, kad reikia veikti dabar, kol dar nėra konkrečių nutarimų dėl apygardų didinimo.

Iniciatyvą perskirti apygardą Nr. 1460 iškėlė danai. Jie jau šiek tiek pavargo nuo nuolatinio važinėjimo pas mus ir, matyt, jų valdytojų rezervas jau po truputį senka. O mes patys turime jau dvidešimties metų Rotary „stažą“. Tikrai nesame naujokai ir galime puikiai dirbti.

Ar esate numatę, kada galėtų įvykti Lietuvos atsiskyrimas?

2014 metais. Yra abejojančių, ar taip greitai pavyks, tačiau geriau užsibrėžti ambicingą tikslą. Turime dvejus metus, derybos tiek neturėtų užtrukti: RI sako arba taip, arba ne. Kol kas sunku pasakyti, kaip seksis, nes įvyko tik vienas darbo grupės posėdis. Tačiau man žinoma, kad RI pareigūnai mus palaiko, tad gal sprendimus priimančys asmenys labai neprieštaraus.

Kokios sąlygos šiandien keliamos šaliai, norinčiai kurti savo apygardą?

Tai derybų objektas. Mums nėra aiškiai pasakyta, kiek klubų ar rotariečių turi būti naujoje apygardoje. Iš patirties žinome, kad tas skaičius nėra fiksuotas ir jis jau daug kartų keitėsi. Paskutinį kartą, kai 2004 m. derėjau su RI prezidentu Jonathan Majiyagbe Kopenha-

goje, sutarėme, kad apie apygardą galėsime kalbėtis, kuomet narių skaičius pasieks 1,2 tūkst. ir turėsime 45 klubus.

Po šių derybų lietuviškos apygardos klausimas atidėtas. Ir Lietuvoje nebuvo bendros nuomonės, ko iš tiesų norime: savarankiškos apygardos ar būti kartu su danais. Buvo visokių nuomonių. Viena vertus, paprasčiau su danais, nes nereikia sukli galvos dėl daugelio klausimų. Kita vertus, pasigirsta nuomonių, kad ir patys galime puikiai tvarkytis.

Pagrindinis dalykas, kuo reikės pasirūpinti, – suformuoti savo valdytojų korpusą. Turime nusimatyti tokius rotariečius bent penkiems metams. Jų išlaikymą iš esmės finansuoja RI. Dėl to apygardoje mokesčiai neturėtų didėti.

Ar lengva būtų Lietuvoje rasti rotariečių, norinčių ir galinčių tapti valdytojais? Kitaip nei, pavyzdžiui, Danijoje, dauguma mūsų rotariečių – dar labai darbingo amžiaus ir yra aktyviai įsitraukę į savo profesines veiklas.

Tai iš tiesų gali būti didžiausias mūsų rūpestis. Jauni žmonės labai užsiėmę. Tačiau turime ir pensinio amžiaus rotariečių, kurie, jei tik jiems netrukdo kalbos barjeras, galėtų pretenduoti į šias pareigas. Iš pradžių sąrašą mes, manau, sudarysime, o laikui bėgant jis tikrai bus pildomas. Nemanau, kad dėl valdytojų trūkumo negalėtume įsteigti apygardos.

Kokie veiksmai laukia darbo grupės?

Norime atlikti šalyje reviziją, išsiaiškinti situaciją klubuose, tiksliai suskaičiuoti narius, ypač kreipti dėmesį į mažus klubus. Mums ir patiems reikia turėti tikslus duomenis, nes nuo to priklausys surenkami mokesčiai apygardoje. Jei matysime, kad yra klubų, kuriuose iš tiesų „dega raudona lemputė“, reikės ten važiuoti ir aiškintis, ar klubą galima reanimuoti, atstatyti, ar jau nebėra tokių galimybių.

➤ Ar klubai balsuos dėl sprendimo kurti nepriklausomą apygardą?

Manau, taip. Kiekvienas klubas yra savarakiškas ir kiekvienas turėtų išreikšti savo valią. Manau, plačiau apie tai bus kalbama šių metų mūsų konferencijoje.

Kaip finansiškai mūsų nariams gali atsiliepti „nuosava“ apygarda?

Kol kas nesame visko įvertinę ir apskaičiavę. Tačiau iš patirties galiu pasakyti, kad labai daug priklauso nuo valdytojo sugebėjimų pritraukti lėšas šalyje vykdomoms programoms. Kiekviena apygarda gauna tam tikrą finansavimą, tad ir valdytojai, ir klubai savo programomis turėtų sugebėti pritraukti tuos pinigus. Nemanau, kad gautume mažiau, nei gaudavome iki šiol.

Jūs pati jau ne pirmą kartą deratės su RI dėl apygardos. Ar manote, kad šįkart pasiseks?

Tos derybos pradėtos prieš dešimtį metų. Bet RI rasdavo įvairių priežasčių, kad neduotų mums to, ko norime. Gal iš tiesų dar nebuvome subrendę. Dabar jau turime daugiau patirties. Tad padarysime viską, kad šis procesas nebūtų vilkinamas.

Informacija apie apygardą Nr. 1460

2012 m. birželio 1 d. apygardoje Nr. 1460 buvo apie 3,5 tūkst. narių ir 96 klubai. Tarp jų – 52 klubai Danijoje su 2,3 tūkst. narių, Lietuvoje – 44 klubai su 1,2 tūkst. narių.

Geografiškai Danijos dalis, įeinanti į apygardą Nr. 1460, užima 10 tūkst. kv. kilometrų. Joje yra apie milijonas gyventojų. Lietuva – atitinkamai 65 tūkst. kv. kilometrų su maždaug trimis milijonais gyventojų.

Tiek Lietuvoje, tiek Danijoje Rotary veikė ir tarpukario laikotarpiu. Pirmieji klubai įkurti atitinkamai 1934 m. ir 1927 metais. Tačiau kitaip nei Danijoje, Lietuvoje penkiasdešimtį metų Rotary veikla buvo neįmanoma.

Nuo Rotary atsikūrimo Lietuvoje pradžios klubų skaičius sparčiai augo ir turi potencialo augti toliau. Administraciniu požiūriu Lietuvos Rotary veikia atspindėdama apygardą, t. y. turi savo komitetus, valdytojo asistentus, organizuoja apygardos konferenciją, naujai išrinktų pareigūnų mokymus PETS ir t. t.

Bėgant metams tampa vis sunkiau rasti tinkamą valdytoją, kuris būtų toks Rotarietis, kokį mes norime matyti klubuose, – jaunas ir vis dar aktyviai dirbantis savo profesinėje veikloje. Dviejose šalyse išsidėsčiusios apygardos su beveik šimtu klubų valdytojai, siekiančiam atlikti RI skiriamas pareigas, reikia skirti mažiausiai 4–6 savaites ir dar daugiau savaitgalių atsiribo-

jant nuo šeimos ir darbo. Dėl labai sumažėjusių skrydžių valdytojai dažnai reikia trijų dienų tam, kad įvyktų vienos dienos susitikimas. Abejose apygardos dalyse klubai yra išsidėstę 1–4 valandų atstumu nuo oro uostų. Valdytojas tikrai galėtų geriau atlikti savo darbą ir skirti daugiau dėmesio savo pareigoms, jei jam nereikėtų gaišti laiko kelionėms tarp dviejų šalių. Daugiau laiko ir dėmesio skirdamas klubams, valdytojas galėtų susikonsoliduoti į klubų rotarietiškos dvasios puoselėjimą, programų rengimą, naujų klubų kūrimą ir RI skatinamus viešuosius ryšius. Dabar šioms darbams valdytojai lieka mažai laiko. Tuo tarpu abejose šalyse dar yra daug Rotary plėtros galimybių. Lietuvoje dar daug regionų, kuriuose Rotary klubų nėra, o Danijoje yra galimybių burti rytinius klubus, populiarius tarp jaunesnių danų. Valdytojo pagalba ir dėmesys galėtų prisidėti ir prie rotariečių skaičiaus auginimo jau veikiančiuose klubuose.

Atskirų apygardų įkūrimas būtų naudingas ir finansiniu požiūriu, nes nuolatinės kelionės brangiai kainuoja. Neskaitant išlaidų, kurias kompensuoja RI, apygardai kelionės kasmet kainuoja maždaug 20 tūkst. JAV dolerių.

Lietuva ir Danija – labai skirtingos šalys, kalbančios skirtingomis kalbomis. Anglų kalba nėra gimtoji nei vienai iš jų, o daugelis rotariečių šia kalba išvis nekalba. Vertėjo paslaugos kainuoja, be to, tokiu būdu dalis informacijos gali likti nesuprasta ir neperduota. ■

„Pagauk Sartų undinę“

Po penkerių metų pertraukos birželio 9–10 dienomis Rokiškio Rotary klubas antrą kartą pakvietė šalies rotariečius į šventę „Pagauk Sartų undinę“. Į kvietimą atsiliepė daugiau nei šimtas rotariečių ir jų šeimų narių iš daugiau kaip dešimties šalies klubų. Šventės šeiminkai ypač džiaugėsi, jog į šventę atvyko rotariečių ir iš Latvijos.

Organizatoriai Aukštaitijos gamtos prieglobstyje, ant legendomis apipinto Sartų ežero kranto, svečiams parėngė gausybę pramogų ir kitų atrakcijų. Apie pusantro šimto svečių jėgas bandė „lipdami į dangų“, „Sartų flotilėje“, „Aklajame tinklinyje“, krepšinio ir daugelyje kitų rungčių.

Vakariinės metu šventės dalyviai skanavo kepto šerno, rūkytos žuvies ir gyurės vietos alų.

Juos linksmino „Blues Makers“. Vakaro vinimi tapo „Sartų undinės“ šiaudinės skulptūros sudegimas.

Antrąją šventės dieną svečių laukė žvejų varžybos „Sugauk didžiausią Sartų žuvį“.

„Lietuvoje mažai švenčių, kurios neįpareigotų, – apie renginio idėją pasakoja 2011–2012 m. Rokiškio RK prezidentas Algimantas Šablinskas. Dažniausiai susitinkame klubų inauguracijų ar jubiliejų proga. Tad norėjome pakviesti rotariečius visą dieną tiesiog pasibūti, atsipalaiduoti, ramiai pabendrauti prie alaus bokalo, pasiklausyti vieniems kitų. Šventės metu buvo progų pokalbiams ir apie rotarietiškus projektus. Suradome partnerių, kurie norėtų jungtis prie mūsų vykdomų projektų, o mes – prie jų“, – kalbėjo rotarietis. ■

T+
TISSOT

SWISS WATCHES SINCE 1853

INNOVATORS BY TRADITION

T TOUCH EXPERT™

TACTILE TECHNOLOGY

chosen by Tony Parker – Professional Basketball Player

Touch the screen to get the ultimate sports
watch experience with **15 functions** including
meteo, **altimeter** and **compass**.

IN TOUCH WITH YOUR TIME

meteo

altimeter

compass

Experience more at www.t-touch.com

ŠVEICARIJA
laikrodžių salonas

Klaipėdos Senamiesčio Rotary klubas

RI pripažinimo data – 2012 04 30

Inauguracijos data–2012 06 08

Krikštatėviai – Klaipėdos RK

Narių skaičius – 25

Veikla

Klubo pradžia galima laikyti prieš daugiau nei dešimtį metų aktyvių jaunų ir veiklių žmonių įkurtą Klaipėdos Senamiesčio Rotaract klubą. Jo gretose užaugo ir rotarietiška dvasia „užsikrėtė“ daug šaunių žmonių, kurie nepanoro išsiskirstyti pasiekę Rotaract amžiaus limitą.

Pagrindinis klubo projektas – jau tęstiniu tapęs, antrus metus vykdomas Klaipėdos rajono aklų ir silpnaregių vaikų projektas „Pažinimo stebuklas“, kuriuo rotariečiai nori palengvinti patirtus sunkumus tiek vaikams, tiek jų tėveliams ir padėti integruotis į visuomenės gyvenimą.

2011 metų gegužės mėn. klubas organizavo renginį „Vakarienė tamsoje“, kurio metu buvo surinkta beveik 10 tūkst. litų aklųjų ir silpnaregių vaikų bei jų tėvų vasaros stovyklai. Šių metų vasaros pabaigoje bus surengta jau antroji stovykla, kurios šūkis „Pasitikėk savimi – pažink, kurk ir tobulėk“. Klubui pavyko surinkti projektui reikalingų lėšų ir taip padėti į stovyklą suburti dar daugiau likimo nuskriaustų šeimų.

Inauguracinis prezidentas	Nariai		
Andrius Barniškis	Andrius Barniškis Kristupas Šliogeris Aivaras Lūžys Kristina Zibalienė Gintarė Požarskaitė Holger Sambold Vilija Sambold Mindaugas Vilkas	Agnė Jankauskaitė Jūratė Žvaginytė-Šorienė Vaidas Rudis Inga Gelžinytė Simonas Gentvilas Diana Murauskaitė Andrius Daujotas Darius Tarvydas	Simona Žilienė Jurgita Choromanskytė Viačeslav Kuznecov Vaidotas Dužinas Eglė Jokužytė Kęstutis Voveris Sigita Nevulienė Vytautas Damulevičius

ROTARY IR BAŽNYČIA

Ilgi dešimtmečiai siekiant pasitikėjimo

„Geri katalikai negali priklausyti Rotary klubams“. „Rotary yra ne kas kita, kaip šėtoniška organizacija, turinti tą pačią kilmę ir filosofiją kaip ir masonai. Remiantis dokumentais ir patikimais šaltiniais, Rotary yra įtartina organizacija, kuri turėtų būti laikoma bjauria ir ydinga“.

Taip negailestingai 1928–1929 metais viešuose dekretuose Rotary organizaciją smerkė Ispanijos vyskupai. Ši nuomonė netruko pasklisti ir įsitvirtinti kitose šalyse – Airijoje, Italijoje, Nyderlanduose, Kanados Kvebeko provincijoje ir kitur. Prireikė kelių dešimtmečių, kol Rotary judėjimui pavyko užsitarnauti Romos katalikų bažnyčios pasitikėjimą.

Šiandien daugybėje pasaulio valstybių katalikų kunigai ne tik aktyviai dalyvauja Rotary veikloje, bet ir užima šioje organizacijoje vadovaujančias pozicijas. Tačiau Lietuvoje katalikų bažnyčios hierarchai į Rotary organizaciją vis dar žiūri įtariai. Nors šio judėjimo ir bažnyčios santykiai mūsų šalyje draugiški, keletas kunigų rotariečiams neoficialiai yra prasiitarę, kad jų norui priklausyti Rotary klubams bažnyčios hierarchai kol kas nepritaria.

Tikslas – bendrauti

Dvasininkai šventina mūsų šalies Rotary klubų vėliavas, svečio teisėmis dalyvauja klubų susirinkimuose, kur su rotariečiais diskutuoja įvairiomis temomis. Vilkaviškio ir Šiaulių Rotary klubų nariais yra buvę du kunigai, su kuriais iki šiol palaikomi šilti santykiai.

Būsimasis apygardos valdytojas Juozas Šarkus neabejoja: jei ne katalikų bažnyčios Lietuvoje hierarchų požiūris į šią organizaciją, prie jos veiklos prisijungtų ne vienas kunigas. „Kunigų iniciatyvos ir noro prisijungti prie Rotary veiklos būta ir yra, tačiau to padaryti jie negali dėl bažnyčios hierarchų drau-

dimo, – „Lietuvos Rotary“ žurnalui sakė J. Šarkus. – Šis požiūris greičiausiai egzistuoja todėl, kad bažnyčios hierarchai mūsų šalyje ne visiškai susipažinę su Rotary veikla, galbūt organizaciją sieja su masonais. Tačiau mes savo veikla ir darbais esame visiškai atviri“.

Pažymėjęs, kad pasaulyje katalikų bažnyčios požiūris į Rotary lūžis įvyko jau seniai, Vilniaus Rotary klubo narys teigė tikįs, kad pokyčiai Lietuvoje – tik laiko klausimas.

„Manau, kad mums reikia daugiau diskutuoti su bažnyčios hierarchais, – sakė J. Šarkus. – Bandžiau tai daryti būdamas LRO pirmininku, bet per trumpą laiką daug padaryti nepavyko“. J. Šarkaus nuomone, šalies rotariečiai turėtų kviešti katalikų bažnyčios hierarchus pokalbiams ir diskusijoms, siekdami išsiaiškinti, kokios yra draudimo kunigams tapti Rotary nariais priežastys.

„Jei Bažnyčios hierarchai tiesiog neskatinėtų kunigų tapti rotariečiais, tai būtų visiškai suprantama, – kalbėjo J. Šarkus. – Tačiau svarbiausia pasiekti, kad kunigams nebūtų draudžiama tapti Rotary nariais, kad norintieji dalyvauti šios organizacijos veikloje galėtų tai daryti“.

Siejo su masonais

Lietuvos katalikų bažnyčios hierarchų požiūris į Rotary judėjimą greičiausiai susijęs su istoriniais nesusipratimais, egzistavusiais tarp bažnyčios ir Rotary.

Bažnyčios nemalonę Rotary judėjimas užsitraukė dėl tariamų sąsajų su laisvaisiais mūrininkais. Praėjusio amžiaus pradžioje Rotary idėjoms sparčiai plintant po Europą, ėmė sklisti gandai apie organizacijos ryšius su masonais. Šie gandai buvo ypač stiprūs šalyse, kur tvirtas šaknis buvo įleidusi Romos katalikų bažnyčia. Kai kuriose valstybėse masonų ložės buvo laikomos broliškų susitikimų vietomis, tačiau kitose jos turėjo neaiškios ir paslaptingos bendruomenės įvaizdį.

1920-ųjų pabaigoje Romos katalikų bažnyčios atstovai ėmė vykdyti prieš Rotary judėjimą nukreiptą kampaniją. Autoritetingas Vatikano žurnalas „La Civiltà Cattolica“ pažėrė griežtos kritikos organizacijai, pabrėždamas sąsajas tarp laisvųjų mūrininkų filosofijos ir Rotary Etikos kodekso. Bažnyčios hierarchus papiktino tariamas Rotary siekis iškelti save kaip universalią religiją, nes tai prieštaravo bažnyčios požiūriui, kad popiežius yra vienintelės tikros Bažnyčios lyderis.

„Rotary, skelbdama teisingo gyvenimo principus ir būdama nepriklausoma nuo bet kurios religijos ar moralinio autoriteto, remia nepopuliarių požiūrį, kad žmogus pats gali interpretuoti moralinius kodeksus“, – pabrėžta Bažnyčios platintame lankstinuke „Draudžiamos ir įtartinos draugijos“.

Nepaisydamas daugybės rotariečiais tapusių kunigų tvirtinimų, esą jie nepastebėję jokių organizacijos sąsajų su laisvaisiais mūrininkais ar bandymų skelbti naują religiją, Vatikanas kunigams uždraudė stoti į Rotary klubus.

„Daugelis katalikų kunigų yra entuziastingi rotariečiai, tikiu, kad visi mūsų katalikų vyskupai žavisi Rotary dvasia ir darbu“, – archyvuose įamžintas kunigo iš Indianos valstijos (JAV) Johno Cavanaugho liudijimas.

Norėdamas pagerinti santykius, Rotary International prezidentas meksikietis Tomas Suttonas 1929 metais vyko į Romą ir Madridą, kur vyskupams, kardinolams ir popiežiui aiškino apie Rotary judėjimą ir tai, kad jis visiškai neprieštarauja katalikų mokymams.

Tačiau T. Suttono pastangos buvo bevaisės. Rotary smerkiančių straipsnių nemažėjo. Netrukus Paryžiaus laikraštyje „La France Catholique“ pasirodė dar kritiškesnė publikacija, kurioje pavišinti įtarimai, esą Paulas Harrisas buvo masonas, taip pat paskelbta apie tariamus Rotary ir laisvųjų mūrininkų ryšius. Šis straipsnis vėliau buvo perspausdintas Lietuvos dienraštyje „Rytas“.

➤ Sąsajas neigė

Tais pačiais metais RI Direktorių taryba išplatino oficialų pareiškimą, kuriame skelbė, kad Rotary su masonais neturi jokių sąsajų, kad religinės diskusijos Rotary yra iš principo netoleruotinos ir kad organizacija nepalaiko jokių slaptų politinių ryšių.

Šį aštuonių punktų pareiškimą išspausdino „La Civiltà Cattolica“. Direktorių tarybos nariai net svarstė galimybę panaikinti organizacijos Etikos kodeksą. Tačiau nuspręsta, kad šis žingsnis nesulauktų rotariečių pritarimo, ypač jei paaiškėtų, kad taip pasielgta siekiant įtikti popiežiui. Todėl pasirinkta nuosaikesnė taktika: naujesiems Rotary nariams, kuriems tradiciškai būdavo įteikiamas įremtas Rotary Etikos kodeksas (angl. *Rotary Code of Ethics*), vietoj

jo pradėta įteikti Rotary Tikslą (angl. *Rotary Object*). Užuominų apie Etikos kodeksą sumažėjo ir rotariečių kalbose bei straipsniuose.

Tai tiko Vatikanui ir kurį laiką santykiai su Rotary akivaizdžiai gerėjo. Popiežiaus sūnėnas Franco Ratti, gavęs dėdės sutikimą, įstojo į Milano Rotary klubą. Tačiau net ir po to dar daugybę metų vyresniesiems katalikų dvasininkams, ypač Ispanijoje ir Italijoje, Rotary judėjimas kėlė nerimą.

1935 metais oficialusis Vatikano laikraštis „La Osservatore Romano“ išspausdino straipsnį „Saugokitės Rotary“. Šio straipsnio šaknys – sprendimas metinę RI Konvenciją surengti Meksikoje. Straipsnyje teigta, esą šis pasirinkimas rodo Rotary paramą ateistinei Meksikos valdžiai ir „jos vykdomam katalikų

bei visų sąžiningų žmonių persekiojimui“. Straipsnyje taip pat rašyta, kad Rotary neabejotinai stoja į religijos priešų pusę.

Tačiau 1930–1940 metais Romos katalikų bažnyčia smerkė ne tik Rotary. Į jos nemalonę buvo patekę ir LIONS bei YMCA klubai. Pastarasis pasmerktas dar prieš 1920-uosius, taip pat teigiant, esą tarp šio klubo ir masonų yra glaudžių sąsajų.

Popiežiui – apdovanojimas

Nors dalis pirmųjų rotariečių ištis buvo masonai, amerikietis P. Harrisas ryžtingai tikino, kad jo įkurtas judėjimas su masonais neturėjo jokių ypatingų ryšių. „Nedviprasmiškai atsakau, kad niekada nebuvau masonas ir niekada tiesiogiai ar netiesio-

ROTARY IR MASONAI

Žinoma, kad daugelis pirmųjų Rotary organizacijos narių buvo masonai. Cecilas Rolphas Hewittas savo knygoje „Towards My Neighbor“ teigia, kad kai kurie Rotary klubai savo naujus narius priimdavo tik iš laisvųjų mūrininkų, kol 1920 metais tai daryti buvo uždrausta. Tačiau dar ir šiandien jokių tikslų detalių apie Rotary ir laisvųjų mūrininkų ryšius nei vienos, nei kitos organizacijos archyvuose nerasta.

Nemažai intrigos įnešė istoriko dr. Wolfgango Zieglerio atrastas Rotary ženklelis, kurio istorija taip ir nepaaiškėjo. Šis ženklelis niekuo nesiskirtų nuo įprastų Rotary ženklelių, jei jo viduryje nebūtų pavaizduotas laisvųjų mūrininkų simbolis.

Akivaizdu viena: nuo pat pradžių Rotary organizacija siekė išsiginti bet kokių savo ryšių su masonais. Antai 1928 metais apygardos Nr. 46 valdytojas Piero Ginori Conti rašė: „Pastaruoju metu kai kurie katalikų laikraščiai paskleidė dvejonių dėl mūsų asociacijos kilmės ir veiklos. Dar blogiau – jie bandė susieti Rotary su laisvaisiais mūrininkais. Šios katalikiškos spaudos dvejonės yra nepagrįstos. Be to, daug katalikų kunigų priklauso Rotary. Gaila, kad tokios dvejonės egzistuoja, tačiau jos mums nerimo nekelia, nes mes visi puikiai žinome, kad tarp šių asociacijų nėra jokio ryšio. (...) Kaip apygardos valdytojas pareiškiu, kad nė valandos nelikčiau šioje pozicijoje, jei dėl to turėčiau kokių nors abejonių“.

Straipsnis parengtas remiantis ištraukomis iš Davido C. Forwardo knygos „A Century of Service“ ir Davido Shelly Nichollo knygos „The Golden Wheel“.

„UŽSITIKRINATE SUPRATIMĄ IR PAGARBĄ“

Džiaugiuosi galėdamas tęsti draugiškus santykius su tarptautiniu Rotary klubu. Man malonu, kad turiu galimybę tarptautiniu lygiu tęsti pokalbį, kurį Pijus VI iškilmingai pradėjo su jumis prieš daug metų Milane, kurį toliau tęsė Romoje. Labai noriu kartu su jumis apmąstyti svarbius tikslus ir jūsų pagarbos vertą veiklą.

Jūsų buvimas čia šiandien reiškia didelę jėgą geram tikslui. Jūs esate įvairių tautybių ir įvairios kilmės. Jūs dalijatės patirtimi ekonomikos, pramonės, profesinės, kultūrinės ir mokslinės srityse. Jūsų asociacijos vienybėje jūs randate abipusę paramą, padėtinimą ir pasiryžimą dirbti bendrai gerovei.

Savo pastangomis ir siekiais suteikti žmonėms gėrį jūs užsitikrinate katalikų bažnyčios supratimą ir pagarbą.

Norėčiau paprašyti jūsų perduoti visiems Rotary nariams, visiems jūsų kolegoms visame pasaulyje pagarbą už jūsų pastangas žmonijos labui. Tegul Dievas palaiko Rotary klubą, siekiantį kilnaus tikslo, – tarnauti žmonijai. Žmonijai, kuriai to reikia.

Bažnyčia yra pasirengusi prisijungti prie tų, kurie prisideda prie žmogaus gerovės, yra pasiryžę negrąžinamai duoti, remdamiesi savo prigimtimi ir įgaliojimais.

Popiežiaus Jono Pauliaus II citatos iš jo 1979 metų kreipimosi į Rotary narius

► giai su jais neturėjau jokių susitarimų ar santykių, – 1937-aisiais savo laiške Rumunijos apygardos valdytojui Agripa Popescu rašė P. Harrisas. – Galiu pasakyti, kad Rotary niekada nebuvo koku nors būdu susijusi su masonais ir aš niekuomet negirdėjau, kad masonai darytų ar siektų daryti įtaką Rotary.”

Trapi taika tarp Rotary ir Vatikano tęsėsi iki 1951 metų, kai pastarasis paskelbė naują dekretą, kuriuo įspėjo kunigus, kad jie neturėtų stoti į Rotary organizaciją ir kad „tikintieji turėtų saugotis maištingų bei įtartinų orga-

nizacijų“. Šis dekretas sulaukė tuomečio RI prezidento Arthuro Laqueuxo atsako.

Netrukus po to Vatikanas ėmė pamažu atsakyti savo kritiškos pozicijos Rotary atžvilgiu. Oficialus Vatikano laikraštis „Osservatore Romano“ paskelbė, kad „kai kuriose šalyse Rotary klubų veikla prieštarauja bažnyčios veiklai ir poreikiams. Tačiau būtina pridurti, kad kitose valstybėse Rotary požiūris yra tolerantiškas ir palankus religiniams interesams“. Katalikų tiesos draugija paskelbė, kad Rotary nėra nei slapta, nei maištinga organizacija. Vis dėlto ji vis dar buvo laikoma „drau-

gija, draudžiama tik pagal nuodėmės skausmą“, o ne „kaip nuodėmė ir ekskomunikacija“. Bažnyčios ir Rotary santykiai pamažu atšilo. 1970-aisiais popiežius Pijus VI kreipėsi į rotariečius Italijoje, 1979-aisiais popiežius Jonas Paulius II sakė kalbą RI metinėje konvencijoje Romoje, girdamas humanitarines Rotary programas, o po dvejų metų iš RI prezidento Stanley E. McCaffrey jis atsiėmė Rotary Pasaulio taikos ir supratimo apdovanojimą. 2000-aisiais popiežius Jonas Paulius II priėmė keletą į Romą atvykusių piligrimų grupių. Tarp jų buvo ir Rotary klubų narių. ■

PROJEKTAI LIETUVOJE

Rotary ir Rotaract projektų, įgyvendintų kartu su bažnyčiomis ar skirtų Dievo namams, šalyje būta, tačiau ne itin daug. Tarp jų:

2009-ųjų pabaigoje Šiauliuose pašventinta nauja katalikų šventovė – Švenčiausios Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčia. Visi trys šiame mieste veikiantys Rotary klubai bažnyčiai paaukojo pinigų Olandijoje lietiems aštuoniems varpams nupirkti.

2010 metais Kauno Rotaract klubas prieš Šv. Kalėdas Kauno Šv. apaštalų Petro ir Povilo arkikatedroje bazilikoje rinko kalėdines dovanėles, skirtas vaikų namų „Lopšelis“ auklėtiniams.

2008–2009 metais Vilniaus Rotaract klubas kartu su Vilniaus Šv. Kazimiero, Palaimintojo Jurgio Matulaičio ir Visų šventųjų bažnyčia įgyvendino labdaros projektą, skirtą sostinėje gyvenantiems vienišiams ir socialiai remtiniams seneliams.

▼ 2011 metais Kretingos pranciškonų vienuolyne įsikūrusi labdaros valgykla „Rūpestėliai“ sulaukė Plungės Rotary klubo narių paramos – būtinės technikos už beveik 20 tūkst. litų.

ŠIAULIŲ ROTARY KLUBO KELIONĖ Į PRANCŪZIJĄ

Šiaulių RK prezidentas Algirdas Pikelis jau seniai puoselėjo mintį apie klubo kelionę į Prancūziją, tuo labiau, kad tarp klubo narių yra bene geriausias Lietuvoje Prancūzijos žinovas-gidas Vytautas Bikulčius. Baigdamas savo kadenciją, prezidentas įgyvendino savo svajonę – surengė ilgiausią renginį – 8 dienų kelionę į Prancūziją.

Programą kelionei po Prancūziją parengė Šiaulių universiteto profesorius brolis rotarietis Vytautas Bikulčius, kuris kaip gidas ir lydėjo klubo narių grupę nuo šių metų balandžio 16 iki 23 dienų.

Taupydami laiką, nariai sugalvojo įdomų dalyką. Balandžio 16 d. jie atskrido į Paryžių, kur jų jau laukė iš Lietuvos atvykę autobusas su bagažu. Taigi nereikėjo galvoti apie bagažo svorį lėktuve, o svarbiausia – grįžtant iš Prancūzijos autobusas galėjo parvežti prancūziškas gėrybes. Pirmoji diena buvo skirta pažinčiai su Ruano miestu, kuris garsėja aukščiausia gotikos stiliaus bažnyčia Prancūzijoje. Nariams ir jų žmonoms įspūdį padarė vieta, kur buvo sudeginta Žana d'Ark, apvers-

to laivo formos bažnyčia ir kryžius, pastatytas toje vietoje, kur degė laužas. Anglai niekaip negalėjo sudeginti ir sunaikinti Žanos d'Ark širdies, tad teko ją įmesti į Senos upę.

Pakeliui į Anžė miestą, klubo nariai dar aplankė garsiąją maldininkų pamėgtą Šartro katedrą, kuri garsėja savo nuostabiais vitražais. Anžė pilyje visus pakerėjo ilgiausias pasaulyje gobelenas. Dar vėliau visi žavėjosi Larošėlės senamiesčiu, įspūdinga rotušė ir puikiai vakariene su jūros gėrybėmis – austrėmis, geldutėmis, šv. Jokūbo kriauklelėmis. Prancūzija garsėja savo konjaku, vynais, tad klubo nariai nepraleido progos iš arčiau susipažinti su šiomis prancūziškomis gėrybėmis. Konjako mieste juos priėmė seniausia pasaulyje konjako gamykla *Martell*. Po degustacijos ne vieno rankos tiesėsi kišenės link – kaip neparsiveši tokio gėrimo į namus, tuo labiau, kad jis čia pigesnis negu Lietuvoje.

Didžiulį įspūdį visiems paliko Bordo miestas, niekuo nenusileidžiantis Paryžiui. Įstabus buvo paminklas žirondiečiams, žavėjo šv. Andriaus katedra, akį traukė Didysis varpas. O vėliau šalia Arkašono laukė aukščiausia Europoje Pila kopa – teko įveikti 154 laiptelius. Bordo kraštas garsėja nuostabiais vynais, tad nepraleidome progos apsilankyti pas vieną

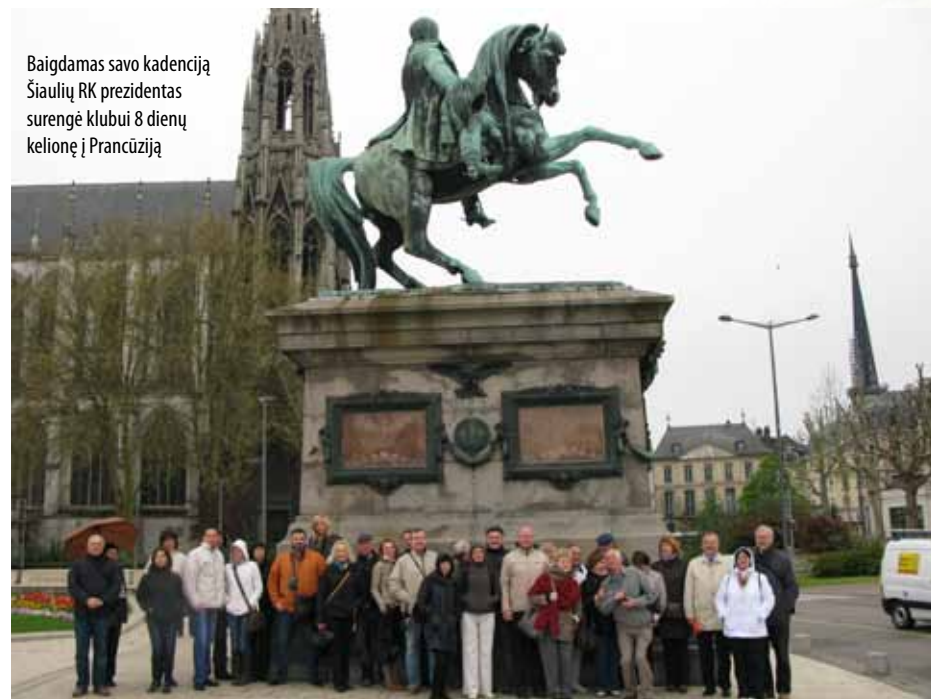
iš jo gamintojų, kuris papasakojo, kaip gaminamas vynas, pradedant nuo vynuogių skynimo iki tol, kol vynas patenka į statines. Viskas baigėsi vyno degustacija.

Po to kelias vedė į fantastišką Rokamaduro kaimelį (633 gyventojai), kuris viduramžiais garsėjo kaip maldininkų lankoma vieta. Dar ir šiandien čia išlikęs sanktuariumas, kurį sudaro septynios bažnyčios ir koplyčios. Čia matėme ir Juodąją Mergelę Mariją, ir uolon įsmigusį Rolando kardą... Dvasinius ekskursijos įspūdžius papildė šio krašto pasididžiavimas – triumfeliai, taip pat žąsų kepenų paštetas, riešutų aliejus. Puatjė miestas visus sužavėjo seniausiu Prancūzijoje išlikusiu krikščionišku pastatu – šv. Jono krikštykla, gana įdomi buvo gotikinė Didingosios Dievo Motinos bažnyčia. Iš čia keliavome į Luaros slėnio piliis. Pirmoji mus pasitiko Vilandri pilis, kuri garsėja savo nuostabiu sodu, nes jame auginami ne tik vaismedžiai, bet ir daržovės. Iš pilies bokšto žvelgėme į apačioje akį traukiančius vingrius sodo raštus...

Po to apsilankėme Ambuazo pilyje, kur atidavėme pagarbą Leonardui da Vinčui, nes jis čia palaidotas. Tuo tarpu klubo nariai-medžiotojai susipažino su šv. Huberto legenda, pavaizduota to paties pavadinimo koplyčioje. Priešpaskutinę viešnagės dieną aplankėme didžiausią Luaros slėnio – Šamboro – pilį. Visus nustebino Leonardo da Vinčio sukurti dvisraigčiai laiptai. Pasidaliję į dvi grupes, užkopėme į antrą aukštą, taip ir nesusitikę vieni su kitais. Didelį įspūdį paliko Nitrė pilis, kurios šeimininkas aprodė pilį, balandinę, kuri šiais laikais – retas dalykas. Vėliau šioje pilyje papietavome ragaudami Luaros slėnio vyną. Norėdamas mus nustebinti, šeimininkas dar ištraukė iš rūsio 1989 metų vyno, kuris ir užbaigė mūsų viešnagę šioje pilyje. Tą dieną mūsų dar laukė Orleano miestas, kuris kaip tik buvo nepaprastai pasipuošęs, nes šventė Žanos d'Ark dienas. Susipažinome su šv. Kryžiaus katedra, paminklu Žanai d'Ark, Žanos d'Ark namu.

Kelionės metu gidas įdomiai ir su humoru pasakojo apie Prancūziją, apie prancūzus ir prancūzes, apie jų gyvenimo būdą, apie prancūzišką virtuvę, su kuria ne kartą turėjome progos susipažinti. Nė nepamatėme, kad mūsų kelionė jau baigiasi, nes balandžio 23 d. rytą jau laukė lėktuvas, pargabenęs mus į Lietuvą...

Klubo informacija

Baigdamas savo kadenciją Šiaulių RK prezidentas surengė klubui 8 dienų kelionę į Prancūziją

We Lost a Good Friend Carsten Leth 1935-2012

On the 25th of March Carsten Leth passed away. A Man that for so many years with sincere love took care about our country.

Carsten called Lithuanian Rotary organization his son. Despite the fact that some Rotary clubs had already been organized when Carsten came to Lithuania for the first time, thanks to his efforts and love in the coming years our organization grew rapidly and Rotary clubs were happy with numerous foreign partners. For the first time Carsten came to Lithuania together with his wife Anne-Mette in 1993.

They were shocked by what they saw, and at that point it was clear that Rotary must do something about it. Later on given a chance Carsten would always thank Anne-Mette for being supportive for so many years and tolerating his prolonged stays in Lithuania rather than being at home in Bogense.

Lithuanian Rotary clubs that were established before year 2000 did not escape Carsten. His main goal had always been Independent Lithuanian Rotary District, and he worked a lot in this direction. The results were obvious: from 1995 to 1999 the number of Rotary clubs grew from 6 to 26.

Lithuanian Secretary General Edita Katinaitytė-Kalčiūnienė who spent many years together with Carsten shares that if there was jingle group somewhere Carsten would immediately pay a visit and show any kind of attention to those people.

"Numerous number of times I accompanied Carsten to Rotary meetings all over Lithuania, - Edita recalls. Nothing would stop Carsten, neither bad weather, nor health problems or bad mood. Exceptional personality and his ability to talk about Rotary used to motivate people and follow his ideas. As a result formation of the new clubs did not take long time."

During every charter party Carsten would encourage people to keep an eye on what is happening in the neighbourhood and promote Rotary there. If a Rotarian was moving to another city Carsten would encourage him to establish Rotary there, and that happened a number of times.

Carsten had a wonderful ability to get to know people, he would not miss any detail and his memory was exceptionally good. That would impress people.

Carsten was not only forming new clubs, a lot of his energy was spent on charity projects. His efforts to find partners for Lithuania made him famous not only in Danish but also in many Rotary clubs in other countries.

He would react to every call to help, and many people would call him directly for personal help. Edita recalls that under Carsten's requests she was going to hospitals, translating medical documents and sending them to Carsten who would look for specialists in Denmark. Not every case was a success, but none of the cases was left unattended.

Despite his position Carsten would manage to stay open and sincere with people that knew him. He willingly loaded boxes with charity himself, and more than once drove trucks filled with different items needed in Lithuania. Risky driving conditions in Poland would not scare the former army officer.

His profession did influence his behaviour and communication with people. Certain order, cla-

imity and punctuality was an issue. "Once I was two minutes late and did not think it was important, - Edita tells. But Carsten was strict: "Two minutes can cost your life at war, don't forget it." If he promised to come to a Rotary meeting, nothing would stop him. Terrible snowstorm on the road would scare me, but he would say: "You did not go to war."

Carsten understood well Lithuanian mentality, therefore it was easy to deal with him. He believed in Lithuanian people and loved Lithuania very much. He was also very interested in Lithuanian history and knew it well. He trusted Lithuanian Rotarians and always supported their will for independence.

In 2006 at conference in Druskininkai Carsten read his letter "My Dear Lithuania". That was his way to say goodbye. Because of troubles with health he could not proceed his work here, and Edita recalls that this decision was very sad for Carsten: "He still wanted to continue activities, but he could not."

It was not easy for him to accept changes in life, and to slow down. During the last years he felt himself weak, but Rotarians share that if Rotary or tuberculosis was mentioned Carsten would recover immediately. It seemed that brought life back into his body. Until the very last moment Carsten took care of Lithuania, Rotary and individuals.

"Carsten died in a night time from Saturday to Sunday, and just a few days before that he had called me, - Edita says. He was very weak and I found it difficult to understand what he was saying, but he called me to inform that he had sent a birthday present to my son by post so that I knew I would have to pick it up. That was Carsten. He always thought about other people. And he did really care about our country, Rotary and people here."

Carsten would always first of all think about other people forgetting himself. His last wish and will was that people coming to the funeral would bring donations for Rotary instead of flowers. Carsten remained a true Rotarian and great Man till the very end of his life. ■

ROTARIADA 2012
Rugsėjo 7-9d. Palanga

DVIRAČIŲ ŽYGIS NIDA-PALANGA,

skirtas vienam iš Lietuvos Rotary organizacijos įkūrėjų
Carsten Leth atminti, rugsėjo 7d. Nida.

Dviračių Turų organizatorius Lietuvoje:

**EKO turizmo centras
VIEŠBUTIS BABILONAS KAUNE**

Raseinių g. 25, Kaunas
www.babilonas.lt | El.p. raimondaskristaponis@yahoo.co.uk

Žygio remėjas:

KRASTA AUTO

Jį gamina BMW ir MINI automobiliai Lietuvoje

VERSLAS AUKŠTA RAIŠKA.

Kol vieni žavisi įspūdžiu, kiti mato ir tai, kas slypi už jo. Pajauskite, ką reiškia verslas aukšta raiška.

**ISM EXECUTIVE SCHOOL 2012 M.
VADOVŲ MAGISTRANTŪROS MODULIAI:**

- Finansų strategija ir valdymas (Palangoje)
- Rinkodaros strategija ir valdymas (Vilniuje)
- Strateginis valdymas (Kaune)
- Taikomoji organizacijos psichologija (Vilniuje)
- Vadybinė ekonomika (Vilniuje)
- Verslo procesų valdymas (Vilniuje)

Pirmas priėmimo etapas vyksta iki liepos 31 d.